

Výzkum volnočasových aktivit obyvatel Spořilova zaměřený na definování deficitů volnočasové infrastruktury na Spořilově

Výzkum poptávky na podobu plánovaného nového parku nad zastřešenou částí Spořilovské spojky

Kvantitativní dotazníkové šetření na vzorku obyvatel pražského Spořilova

Zpracovali:

Mgr. Lukáš Hanus Ph.D.

Bc. Alica Brendzová

Ing. arch. Jana Kapičková

Mgr. Martin Veselý Ph.D.

Praha, duben 2017

Koordinace výzkumných a analytických činností
Mgr. Lukáš Hanus Ph.D.
lukas.hanus@gmail.com

V případě jakékoliv připomínky či dotazu se můžete obrátit na uvedenou e-mailovou adresu.

Obsah

Úvod	4
Cíle výzkumu	5
Metodologie	6
Statistické údaje o obyvatelstvu Spořilova	7
Výběr vzorku respondentů	9
Limity metodologického přístupu – rizika výzkumu	9
Zkoumaná oblast	13
Projekt zastřešení Spořilovské spojky	14
Výsledky dotazníkového šetření mezi obyvateli Spořilova	15
Úvod	15
Hlavní výhody bydlení na Spořilově	17
Hlavní nevýhody bydlení na Spořilově	19
Jak tráví obyvatelé Spořilova volný čas?	21
Místa relaxace mimo domov	21
Deficity volnočasové infrastruktury	23
Deficity dle formálního vzdělání obyvatel Spořilova	25
Deficity dle věku obyvatel Spořilova	27
Deficit volnočasové infrastruktury u lidí s jedním a více závislých dětí v domácnosti v porovnání s lidmi bez závislých dětí v domácnosti	30
Poptávka po volnočasové infrastruktuře v prostoru nového parku nad zastřešením Spořilovské spojky ..	31
Poptávka dle formálního vzdělání obyvatel Spořilova	34
Poptávka dle věku obyvatel Spořilova	39
Srovnání preference poptávky u lidí bydlících v rodinných domech a bytech	43
Poptávka po volnočasové infrastruktuře u lidí s jedním a více závislých dětí v domácnosti v porovnání s lidmi bez dětí v domácnosti	43
Koresponduje reálné trávení volného času s požadavkem na funkční prvky v novém parku?	46
Spokojenost s propojením a bezpečností propojení starého a nového Spořilova přes Spořilovskou spojku	47
Závěr a doporučení	50
Přílohy	52
Příloha č. 1 – Náhled dotazníku	52

Úvod

Projekt tzv. „těžkého zastřešení“ Spořilovské spojky (silnice II. třídy R243) je mimořádný nejen svým stavebním rozsahem. Výrazně promění rozsáhlou část Prahy 4 – Spořilova. Změnu v této chvíli nelze zcela odhadnout, je třeba se ale zamyslet nad potenciálem různých variant rozvoje této oblasti. Snahou projektu je eliminovat negativní vlivy velkokapacitní automobilové dopravy skrze obytnou část města.

V občanském prostředí Spořilova představuje provoz na Spořilovské spojce zdroj aktivizace mnoha desítek, až stovek místních občanů, kteří dlouhodobě poukazují na nepříznivé vlivy provozu. Ukázalo se tedy jako nadmíru důležité vést s veřejností širší dialog o možnostech a důsledcích zastřešení. Kromě bilaterálních vyjednávání občanských iniciativ s městskou samosprávou, případně Magistrátem hl. města Prahy, se uskutečnilo několik plánovacích aktivit (projednání, workshopů) s cílem zapojit do plánování podoby zastřešení nejširší možnou část veřejnosti. Proběhne, či proběhlo, několik veřejných diskusí o dopadu provozu komunikace (návazně i Jižní spojky a třídy 5. května – magistrály). Proběhlo veřejné plánování nové podoby nadzemní části zastřešující stavby, a několik dalších se chystá. V první polovině roku 2017 proběhly workshopy s dětmi na ZŠ Jižní týkající se jejich preferencí programové náplně a charakteru veřejného prostranství nad zastřešenou Spořilovskou ulicí.

Součástí širšího seriálu průzkumů zaměřených na zjišťování potřeb obyvatel je i reprezentativní dotazníkové šetření pro oblasti sídliště Spořilov I., sídliště Spořilov II. a tzv. starého Spořilova¹. Zvoleno bylo kvantitativní řešení pomocí dotazníků z důvodů zrychlení výzkumných prací a rozpočtové úspory na projektu. Cílem bylo vytvořit širokospektrální analýzu projekce potřeb obyvatel Spořilova v novém veřejném prostranství².

Po úvodním setkání s občany v únoru 2017, s účastí kolem 180 místních obyvatel bylo zřejmé, že obyvatelé Spořilova vnímají nové veřejné prostranství jako plochu parkovou. Od tohoto předpokladu se odvíjela i operacionalizace hypotéz v dotazníkovém šetření³. Příspěvek k rozvaze o podobě veřejného prostranství je hlavním cílem tohoto výzkumu. Jeho závěry budou zapracovány do variant řešení prostranství, a ty ještě dále kriticky zhodnoceny („participovány“) veřejností.

Mezioborový tým architektů a sociálních vědců následně definoval okruhy otázek dotazníku. Dojde také k propojení tzv. starého Spořilova se sídlištěm Spořilov II. jak v úrovni přirozeného terénu, tak v jejich východní části (u tramvajové trati) pomocí schodů a nájezdových ramp.

Analýza přináší shrnutí výsledků dotazníkového šetření z jara 2017 zasazenou do kontextu statistických dat o obyvatelstvu Spořilova.

---

¹ Oblast byla definována dle relevantních statistických obvodů proto toto území dle Sčítání lidí, domů a bytů 2011 Českého statistického úřadu.

² Poznámky k tomuto výzkumnému přístupu viz kapitola Limity metodologického přístupu – rizika výzkumu.

³ Finální verze dotazníku je součástí analýzy jako příloha č. 1.

Cíle výzkumu

Z hlediska zadání výzkumu bylo cílem kvantitativního sociologického šetření:

- a) **Identifikovat očekávání a obavy obyvatel související s projektem zastřešení Spořilovské,**
- b) **identifikovat obyvateli vnímané deficity Spořilova v oblasti volnočasových a rekreačně sportovních aktivit a pěší prostupnosti území,**
- c) **ověřit míru relevance podnětů z prvního plánovacího setkání na statisticky reprezentativním vzorku nejméně 200 kvótně vybraných obyvatel Spořilova a**
- d) **přispět těmito kroky k optimalizaci architektonického řešení a funkční náplně veřejného prostranství nad zastřešenou Spořilovskou ulicí.**

Dotazník sleduje subjektivně vnímané kategorie související s volnočasovými aktivitami obyvatel Spořilova v různých kategoriích (věk, pohlaví, lokalita, vzdělání atd.). Ambicí výzkumu bylo postihnout ideálně typické konstrukce trávení volného času u různých skupin obyvatel Spořilova a vyvodit z nich inspirativní závěry k tvorbě podkladů pro efektivní návrh parkové plochy. Cílem je, aby návrh parku rozšířil možnosti trávení volného času na Spořilově, navázal na existující kvality území, a přinesl sociálně citlivé řešení, které obyvatelům oblasti těžce zasažených kapacitní automobilovou dopravou nabídne kvalitní řešení s potenciálem rozvoje do budoucna.

Dotazník sledoval především tyto tematické okruhy:

- **Vzorce chování obyvatel Spořilova při trávení volného času na Spořilově a jeho okolí.**
- **Deficity nabídky pro trávení volného času na Spořilově a v okolí ze subjektivního pohledu jeho obyvatel.**
- **Spokojenost se současnými možnostmi pěšího propojení systémem nadchodů a podchodů přes Spořilovskou spojku.**
- **Preference obyvatel ve výběru vhodných aktivit pro nový parkový prostor.**
- **Socio-demografické tendence trávení volného času u populace Spořilova.**

Doba realizace

Únor – duben 2017.

Metodologie

Objednavatelem sociologického výzkumu byla Městská část Praha 4. Toto rozhodnutí je v souladu s koncepcí participace, kterou respektuje i výzkumný tým tohoto dotazníkového šetření.

Sběr proběhl pomocí asistovaného dotazníku metodou *face-to-face*, který vyplňuje tazatel společně s respondentem. Je založený na převážně uzavřených otázkách „*bud' - anebo*“, nebo na škálování pocitů respondentů u sledovaných jevů. Pro tento případ jsme se rozhodli doplnit ještě několik otevřených otázek, jejichž statistická hodnota je nižší, ale výrazně přispívají k pochopení problematiky využívání volnočasových prvků ve veřejném prostoru. Sběr proběhl na různých místech v různých denních časech, aby nejlépe postihl různé skupiny uživatelů veřejného prostoru, které se v průběhu dne výrazně mění.

Na základě společné diskuse mezioborového týmu, a po vyhodnocení výsledků bohatě navštíveného veřejného plánování v únoru 2017 (9. 2. 2017 v jídelně Gymnázia Praha 4 Postupická), bylo stanoveno, že **cílem dotazníkového šetření bylo ověření poptávky po volnočasových funkcích v parkové úpravě prostoru nad zastřešenou Spořilovskou spojkou.**

Dotazníkové šetření ověřuje hypotézy stanovené interdisciplinární pracovní skupinou složenou z architektů zpracovávajících návrh řešení veřejného prostranství, zástupců městské části Praha 4, antropologů a sociologů zajišťujících sběr a vyhodnocení výzkumu.

Zdroje pro tvorbu hypotéz ověřovaných v dotazníku:

- 1) **terénní monitoring oblasti zajištěný sociologickou sekcí projektu a analýza sociodemografického profilu obyvatelstva, územně analytické podklady, využívání dopravní sítě,**
- 2) **výsledky veřejného participativního plánování formou *focus group* za účasti více než 180 místních obyvatel týkající se poptávky po řešení zakrytí Spořilovské spojky, a především pak funkční náplně nového veřejného prostranství,**
- 3) **odborných požadavků realizačního týmu na ověření u vzorku obyvatel Spořilova (především současné způsoby využívání volnočasové infrastruktury Spořilova a okolí, a její základní deficity).**

Dotazníkové šetření proběhlo jednokolově v průběhu měsíce března 2017.

Statistické údaje o obyvatelstvu Spořilova

Dle Sčítání lidu, domů a bytů z roku 2011 obývalo analyzované území trvale 13 828 obyvatel, tj. 10,5 % obyvatel MČ Praha 4 a přibližně 1 % obyvatel Hl. m. Prahy. Nejlidnatějšími celky jsou v analyzovaném území dlouhodobě Sídliště Spořilov II a čtvrť rodinných domů starý Spořilov. Z dat v tabulce 1 je patrný pokles počtu obyvatel mezi lety 2001 a 2011 v sídlišti Spořilov II a ve východní části sídliště Spořilov I. Starý Spořilov i sídliště Spořilov I naproti tomu vykazují nárůst počtu trvale bydlících obyvatel.

Tabulka č. 1 Srovnání počtu obyvatel analyzovaných ZSJ v letech 2001 a 2011

Část sledovaného území	ZSJ	Počet obyvatel SLDB 2001 (trvalý pobyt)	Počet obyvatel SLDB 2011 (trvalý pobyt)
starý Spořilov	ZSJ Spořilov	2981	3112
	ZSJ Sídliště Spořilov I	1461	1612
	ZSJ Sídliště Spořilov I - Východ	372	329
nový Spořilov	ZSJ Spořilov II	9458	8775
	CELKEM	14 272	13 828

Zdroj dat: Registr sčítacích obvodů a budov, Český statistický úřad.

Lze říci, že z hlediska průměrného věku obyvatel se jedná o poměrně starou část Prahy. Tímto se sledované území zařazuje do trendu zjevného stárnutí populace v určitých MČ – konkrétně jde o MČ Praha 4 a MČ Praha 10, kde se obyvatelstvo řadí k nejstarším v Praze.

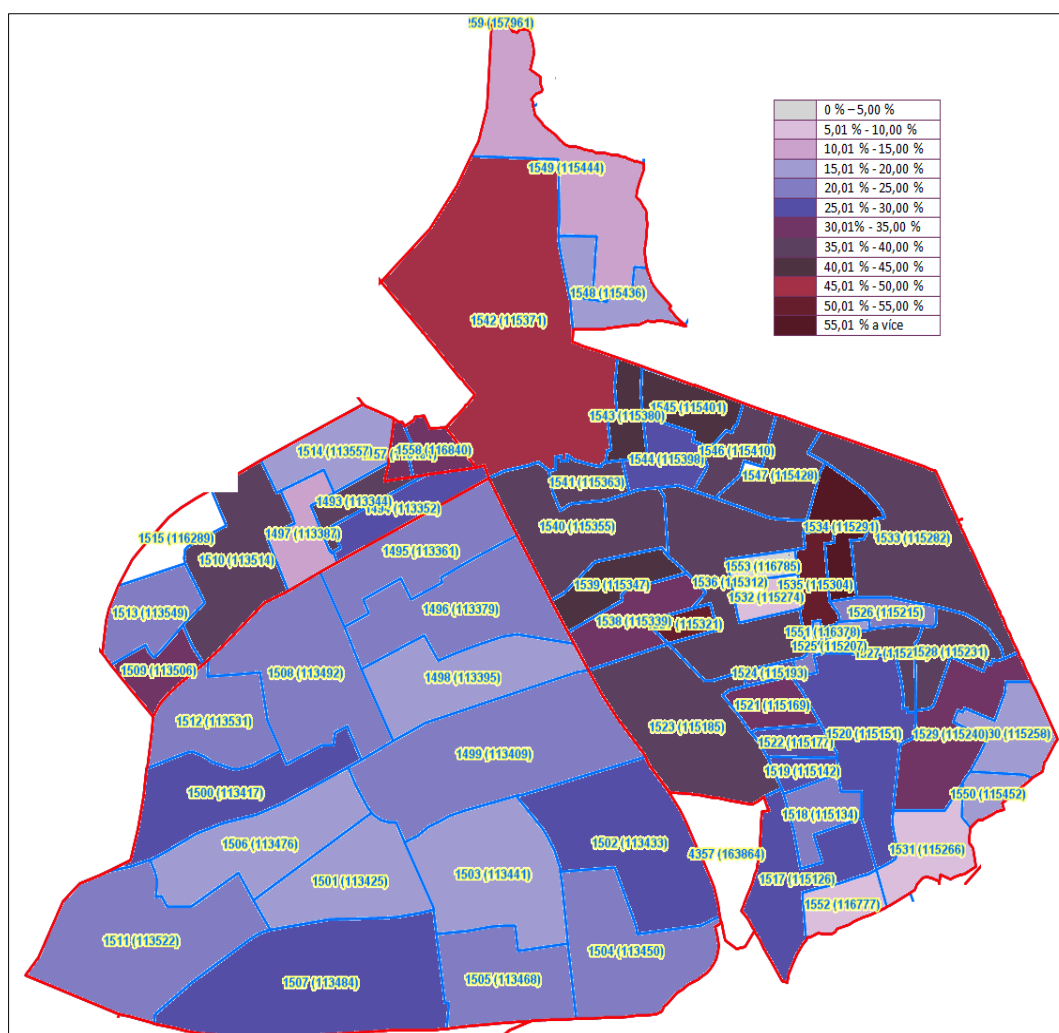
Osoby nad 65 let věku jsou ve sledovaném území zastoupeny ještě výrazněji, než je jejich podíl na obyvatelstvu v celku Prahy 4. Poměr lidí nad 65 let věku (tzv. postproduktivní věk) proti dětem do 14 let (preproduktivní věk) se ukazuje nejvýrazněji v sídlišti Spořilov II (tj. nový Spořilov). Během první dekády 21. století se tento rozdíl ještě více prohloubil (viz tabulka č. 2). Z uvedeného srovnání je rovněž patrné, že starý a nový Spořilov se co do poměru dětí a seniorů od sebe vzdalují.

Tabulka č. 2 Srovnání počtu obyvatel analyzovaných ZSJ v letech 2001 a 2011

lokality	0 – 14 let	15 – 64 let	65 a více let
starý Spořilov 2001	11,04 %	65,54 %	23,43 %
nový Spořilov 2001	10,58 %	65,06 %	24,36 %
Praha 4 2001	12,13 %	67,21 %	20,66 %
starý Spořilov 2011	12,05 %	64,01 %	23,59 %
nový Spořilov 2011	8,93 %	60,08 %	30,40 %
Praha 4 2011	10,83 %	67,67 %	21,07 %

Mapa zastoupení této věkové skupiny obyvatel v roce 2011 (obrázek č. 1) dle statistických obvodů ilustruje skutečnost, že ve čtvrti rodinných domů starého Spořilova nastala částečně generační výměna obyvatel – v rodinných domech zůstávají nebo se sem stěhují mladé rodiny s dětmi.

Obrázek č. 1 - Podíl obyvatel nad 65 let dle statistických obvodů, 2011.

Zdroj dat: SLDB 2011, vlastní zpracování.

Výběr vzorku respondentů

Ve zkoumané oblasti žije **13 828** obyvatel⁴ v několika rozdílných typech městské zástavby. **Reprezentativnost je v tomto smyslu zajištěná kvótním výběrem na náhodném vzorku obyvatel všech studovaných lokalit.** Jedná se o lokality tzv. „starého Spořilova“, sídliště Spořilov I. a sídliště Spořilov II. Všechny tyto čtvrti jsou jasně identifikovatelné, jelikož jsou urbanisticky zcela rozdílné (vilová zástavba versus velkokapacitní bytové domy) a od sebe zřetelně oddělené dopravními bariérami (Spořilovská spojka, Jižní spojka, třída 5. května).

Kvótní výběr je veden po rovinách:

- 1) procentuálního zastoupení věkových skupin jak u mužů, tak u žen. Pro jednotlivé věkové kohorty byl procentuálně vypočítán jejich absolutní výskyt v populaci.
- 2) Lokality – tzv. starý Spořilov + sídliště Spořilov I. (celkem 4191 obyvatel) a sídliště Spořilov II. (celkem 8010).

Vzorek: 200 respondentů starších 15 let. Dva dotazníky byly po diskusi pro nepřesnosti vyřazeny z celkového analyzovaného vzorku.

Populace Spořilova je v mnoha ohledech výjimečná. Rozhodující jednotkou pro součet obyvatel byl „statistický obvod“. Díky relativně mladé výstavbě v oblasti sídlišť je stále možné setkat se s mnoha obyvateli první generace. Výsledkem hromadného stěhování na konci 60. let, dále v 70. letech, ale i v 80. letech, jsou velmi podobné věkové kohorty obyvatel, žijících na velmi malém místě. „Statistický obvod“ je jednou z nejdetailejších statistických jednotek a čítá od několika málo desítek obyvatel do maximálně několika stovek, což platí především pro sídliště s vysokou hustotou obyvatelstva na územní jednotku. V některých obvodech je např. trojnásobně překročen městský průměr lidí v seniorském věku.

Limity metodologického přístupu – rizika výzkumu

Z výše uvedeného zadání, které akcentuje tvorbu parkového prostranství nad zastřešenou Spořilovskou spojkou je jasné, že v tomto projektu bude plánováno mnoho let dopředu. Při zvážení všech eventualit projektu se může poměrně snadno stát, že kolaudace nového parku překročí představitelný časový rámec pro respondenta výzkumu. Jinými slovy bude projekt nového parku dokončen ve chvíli, kdy budou potřeby současného vzorku respondentů zcela jiné, než jak jsme se jich dotkli ve výzkumu.

Testování hypotéz bylo zaměřeno nejen na současné vzorce chování ve vztahu k trávení volného času, ale také na funkční prvky, které jsou současné, a proto atraktivní. Je jisté, že věkový, sociální a tím i kulturní profil obyvatel se bude měnit. Jelikož nebyla provedena demografická prognóza vývoje obyvatelstva (včetně obousměrné migrace), která by nám naznačila, jaký pravděpodobný vývoj Spořilov prožije, rozhodli jsme se z metodologického hlediska zaměřit na vzorek obyvatel, který odpovídá současnosti, respektive je odvozen od *Sčítání lidí, domů a bytů z roku 2011*. K reflektování reprezentativního profilu

---

⁴ SLDB 2011 – Český statistický úřad.

věkového zastoupení obyvatel v populaci nás vedl princip rovnoprávnosti. Každý občan by měl mít, minimálně teoreticky, stejnou možnost využívat sdílená veřejná prostranství. Proto jsme zapojili každou věkovou skupinu dle její přítomnosti v populaci.

Kvalitní návrh atraktivního veřejného prostoru ovšem nemůže být založen na průměrném názoru reprezentativního vzorku obyvatel už jenom proto, že nikoliv všichni budou v praktické rovině jeho uživateli. Sublimace reprezentativního názoru je tedy ovlivněna extrémů v podobě sebraných podnětů od lidí, kteří nebudou park navštěvovat, ani když se vyhoví jejich přání. V dotazníkovém šetření jsme se proto snažili obecně zjistit, zda lidé vůbec využívají veřejná prostranství na Spořilově k trávení svého volného času. Vzorce jejich chování ve volném čase jsou ale ovlivněny nabídkou míst pro trávení volného času, a nesporně se ukazuje, že některé skupiny si do nich hledají cestu minimálně. Otázkou, na kterou kvantitativní výzkum dokáže odpovědět jen ve velmi omezené míře je, zda sebrané výpovědi zapadají do kontextu života v oblasti, zda něco podstatného vypovídají o kulturních návycích místních obyvatel, jakožto i o celospolečenských trendech v oblasti trávení volného času.

Omezení kvantitativního výzkumu se mohou projevit v těchto ohledech:

- 1) Stavba velké parkové plochy, dle návrhu více než 4 hektary, může být významnou rozvojovou investicí pro celou oblast. Je proto strategické definovat si cílovou skupinu uživatelů parku a jeho funkčních prvků, kteří by do oblasti mohli přinést kapitál, či oživení. Pokud by se v tomto smyslu o tvorbě parku uvažovalo, pak není názor reprezentativního vzorku současného věkového profilu místních obyvatel příliš relevantní a může vést k tomu, že nebudou dostatečně zohledněny preference aktivních uživatelů budoucího veřejného prostranství.
- 2) Cílovou skupinou návštěvníků parku nebudou všechny věkové skupiny stejně. Akcentace potřeb věkových skupin nejvíce „ohrožených“ sociálně patologickými jevy, jako například dospívajících dětí, je jednou z logických variant.
- 3) Cílovou skupinou uživatelů parku budou také lidé, kteří se do reprezentativního výzkumu nedostali, jelikož nejsou obyvateli Prahy 4, potažmo Spořilova. Tito lidé ale *jsou* obyvateli Prahy 4 (lidé bez domova, klienti krátkodobých ubytoven), nebo *jsou* jeho návštěvníky (zaměstnanci, obyvatelé z okolních čtvrtí). Obě skupiny lidí jsou také velmi podstatnou součástí života ve veřejném prostoru. První skupina, především lidé bez domova, jsou často stereotypně viděni jako ohrožení veřejného prostoru, což je zajímavé především při analýze jednání respondentů, kteří se do vzorku dostali a o veřejném prostoru uvažují prizmatem domnělého ohrožení bezpečnosti ze strany právě těchto lidí v sociálním vyloučení (viz analýza hlavních nevýhod bydlení na Spořilově, kde se soužití s národnostními menšinami či sociálně vyloučenými skupinami ukazuje jako jeden z nejsilnějších problémů). Druhou skupinou jsou dočasní návštěvníci nebo uživatelé veřejného prostoru Spořilova. Ti naopak mohou přinést nový kapitál k rozvoji lokality (nikoliv vždy pozitivní rozvoj - např. gentifikace), pokud mají důvod se v lokalitě zdržet a využít jí nabídnutých služeb.

Tabulka č. 3 – Počty respondentů dle kvótního výběru MUŽI

OBYVATELÉ - Muži							
věk	15-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-64	65+
celkový počet	233	906	1072	762	746	358	1542
% z celkového počtu mužů	4,13 %	16,06 %	19,00 %	13,51 %	13 %	6 %	27,33 %
starý Spořilov + Spořilov I.	1	5	6	4	4	2	8
nový Spořilov II.	3	10	12	8	8	4	17
počet vzorek celkem	4	15	18	12	12	6	25
							92
Celkem muži							

Tabulka č. 4 – Počty respondentů dle kvótního výběru ŽENY

OBYVATELÉ - Ženy							
věk	15-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-64	65+
celkový počet	261	898	1003	812	819	464	2274
% z celkového počtu ženy	3,98%	13,69%	15,29%	12,38%	12,49%	7,07%	34,67%
starý Spořilov + Spořilov I.	1	5	6	4	5	3	12
nový Spořilov II.	3	10	11	9	9	5	25
počet vzorek celkem	4	15	17	13	14	8	37
							108
celkem ženy							

Tabulka č. 5 – Počet respondentů v jednotlivých mikrolokalitách zkoumané oblasti

MIKROLOKALITA	% z obyvatel zkoumané oblasti	SEBRANÝCH DOTAZNÍKŮ OBYVATELÉ
starý Spořilov	21,78 %	44
sídliště Spořilov I.	12,57 %	25
sídliště Spořilov II.	65,65 %	131
Celkem	100 %	200

Zkoumaná oblast

Výzkumný vzorek jsme definovali na základě výběru statistických obvodů, které patří ke třem základním jednotkám Spořilova, který není samostatným katastrálním územím. Všechny statistické obvody jsou na území Prahy 4. Jedná se o lokality:

- **Tzv. starého Spořilova** – jasně ohraničená oblast mezi ulicemi 5. května, Jižní spojkou a Spořilovskou spojkou.
- **Sídliště Spořilov I.** – urbanisticky jednoduší území mezi Jižní spojkou, ulicí Sliáčská a Severovýchodní I.
- **Sídliště Spořilov II.** – rozvolněnější území kombinující výstavbu panelových domů a bytových domů východně od Spořilovské spojky, mezi Záběhlicemi a Chodovcem.

Záběr výzkumu ale zahrnul i široké okolí Spořilova. Výzkum záměrně nedefinoval, co Spořilov je, a co není, a nechal to ve výběru odpovědí zcela na respondentech. Pro účely výzkumu bylo důležité zjistit, co respondenti ještě považují za dostupné okolí svého bydliště, což je ve výsledku jev, který spíše podporuje jejich spokojenost s žitím v lokalitě, a co již vnímají jako příliš vzdálené. Ke „Spořilovu“ je tak z uživatelského hlediska možné připojit stanici metra Roztyly, obchodní infrastrukturu na Chodově, na Bohdalci ale i v Michli, částečně i ve Vršovicích. Z druhé strany je možné z uživatelského hlediska připojit i oblasti Kunratického lesa, okolí Hamerského rybníka a dalších oblastí v Záběhlicích.

Seznam statistických obvodů Spořilova

ZSJ SPOŘILOV I	113344	ZSJ SPOŘILOV	113484	ZSJ SPOŘILOV II	115291
ZSJ SPOŘILOV I	113352	ZSJ SPOŘILOV	113492	ZSJ SPOŘILOV II	115304
ZSJ SPOŘILOV I	113387	ZSJ SPOŘILOV	113522	ZSJ SPOŘILOV II	115312
ZSJ SPOŘILOV I	113506	ZSJ SPOŘILOV	113531	ZSJ SPOŘILOV II	115321
ZSJ SPOŘILOV I	113514	ZSJ SPOŘILOV II	115126	ZSJ SPOŘILOV II	115339
ZSJ SPOŘILOV I	113549	ZSJ SPOŘILOV II	115134	ZSJ SPOŘILOV II	115347
ZSJ SPOŘILOV I	113557	ZSJ SPOŘILOV II	115142	ZSJ SPOŘILOV II	115355
ZSJ SPOŘILOV I	116289	ZSJ SPOŘILOV II	115151	ZSJ SPOŘILOV II	115363
ZSJ SPOŘILOV I	116181	ZSJ SPOŘILOV II	115169	ZSJ SPOŘILOV II	115371
ZSJ SPOŘILOV I	116840	ZSJ SPOŘILOV II	115177	ZSJ SPOŘILOV II	115380
ZSJ SPOŘILOV	113361	ZSJ SPOŘILOV II	115185	ZSJ SPOŘILOV II	115398
ZSJ SPOŘILOV	113379	ZSJ SPOŘILOV II	115193	ZSJ SPOŘILOV II	115401
ZSJ SPOŘILOV	113395	ZSJ SPOŘILOV II	115207	ZSJ SPOŘILOV II	115410
ZSJ SPOŘILOV	113409	ZSJ SPOŘILOV II	115215	ZSJ SPOŘILOV II	115428
ZSJ SPOŘILOV	113417	ZSJ SPOŘILOV II	115223	ZSJ SPOŘILOV II	115436
ZSJ SPOŘILOV	113425	ZSJ SPOŘILOV II	115231	ZSJ SPOŘILOV II	115444
ZSJ SPOŘILOV	113433	ZSJ SPOŘILOV II	115240	ZSJ SPOŘILOV II	115452
ZSJ SPOŘILOV	113441	ZSJ SPOŘILOV II	115258	ZSJ SPOŘILOV II	116378
ZSJ SPOŘILOV	113450	ZSJ SPOŘILOV II	115266	ZSJ SPOŘILOV II	116777
ZSJ SPOŘILOV	113468	ZSJ SPOŘILOV II	115274	ZSJ SPOŘILOV II	116785
ZSJ SPOŘILOV	113476	ZSJ SPOŘILOV II	115282		

Projekt zastřešení Spořilovské spojky

Projekt byl zahájen v roce 2014, kdy bylo Technické správě komunikací (TSK) uloženo realizovat zakrytí větší části Spořilovské spojky. V témže roce bylo i po jednáních s místními občanskými sdruženími, aktivně vystupující ve věci řešení negativních dopadů dopravy na Spořilovské spojnici, rozhodnuto, že finální podoba bude mít formu tzv. „těžkého zakrytí,“ tedy svedení automobilové dopravy do tunelového vedení. Celý projekt by měl být doplněn novým vedením tramvajové trasy podél Spořilovské spojky, nejpravděpodobněji ulicemi Na Chodovci a Senohrabská, s tramvajovou smyčkou na spojnici Prahy 4 (v její jižní části u ulice Klapálkova) a Prahy 11.

V září 2016 zadala TSK HMP koncepční studii povrchového řešení těžkého zakrytí Spořilovské jako zakázku malého rozsahu na základě výběru z doporučených ateliérů od IPR s termínem odevzdání 12/2016.

Zpracovatelem projektu je pražská projekční kancelář Satra, spol. s.r.o.⁵ a zpracovatelem návrhu veřejného prostranství ateliér Tři architekti⁶.

---

⁵ <http://www.satra.cz/sporilovska-spojka-zakryti/>.

⁶ <http://www.triarchitekti.cz/prace/projekt/studie-povrchoveho-usporadani-tez-keho-zakryti-sporilovske-spojky/>.

Výsledky dotazníkového šetření mezi obyvateli Spořilova

Úvod

Analýza je souborem vyhodnocení několika různých hypotéz. Analýzu tak lze číst jak lineárně, tak je možné vybrat si jednotlivé kapitoly, které vždy přinášejí komplexní zprávu o sledované hypotéze.

V následující sekci lze nalézt praktické vyhodnocení dotazníku v jeho jednotlivých kapitolách. Zaměřili jsme se především na tyto oblasti:

- **Deficity rekreačních a volnočasových možností Spořilova.**
- **Poptávku po volnočasové infrastruktuře v prostoru nového parku nad zastřením Spořilovské spojky.**
- **Propojení západní a východní části Spořilova prostorem nového parku.**

Všechny otázky byly zasazeny do statistického rámce vzorku obyvatel. Celkem bylo vyhodnoceno 198 dotazníků. Počet obyvatel jednotlivých oblastí kopíroval jejich zastoupení dle Sčítání lidí, domů a bytů 2011 (viz tabulka č. 6). Vyrovnané zastoupení měli respondenti dle délky života v oblasti, výraznější počet v kategorii do pěti let pobytu nemá statistickou hodnotu. Obyvatelé bydlící v oblasti 30 až 50 let jsou statisticky nejvíce zastoupenou skupinou v populaci (tabulka č. 7).

Tabulka č. 6 – Počet respondentů ve čtvrtích

čtvrť	počet respondentů	%
Spořilov I. sídliště	3	1,52
starý Spořilov – vilová zástavba	61	30,81
Spořilov II – sídliště	134	67,68

Tabulka č. 7 – Délka bydlení na Spořilově

počet let	počet respondentů	%
0 až 5	41	20,81
6 až 10	26	13,20
11 až 20	31	15,74
21 až 30	26	13,20
31 až 40	27	13,71
41 až 50	27	13,71
51 až 60	12	6,09
61 až 70	6	3,05
71 a více	1	0,51

Nadpoloviční většina dotazovaných žije v bytě v osobním vlastnictví (54,55 %); pouze 15,15 % bydlí v pronajatém bytě, 1,01 % respondentů v bytě ve vlastnictví obce a 2,53 % v bytě družstevním. O něco méně než čtvrtina respondentů bydlí v rodinných domech. Z toho 22, 73 % žije v rodinném domě, jehož je vlastníkem nebo spoluvlastníkem; 2,02 % si obývaný rodinný dům pronajímají. Čtyři respondenti (2,02 %) tento údaj neuvodli.

Složení domácností respondentů je co do počtu osob poměrně vyvážené. Nejvyšším podílem jsou ve vzorku zastoupeny osoby žijící ve tříčlenné domácnosti (27,27 %), o něco méně respondentů žije ve dvoučlenné domácnosti (26,26 %). Respondentů žijících osamocně bylo ve vzorku 20,71 %; respondentů ze čtyřčlenných domácností bylo 17,17 %, z pětičlenných domácností 5,56%, ze šestičlenných a osmičlenných domácností v obou případech 1,01 %, v sedmičlenné domácnosti žije jeden respondent (0,51 %). Jeden dotazovaný požadovaný údaj neuvodl.

Více než polovina vzorku žije v domácnostech bez závislých dětí. Necelá čtvrtina dotazovaných žije v domácnosti s jedním dítětem (24,24 %), respondentů z domácností se dvěma dětmi bylo pouze 14,65 %. Vzorek doplňuje 3,03 % respondentů žijících v domácnostech se 3 dětmi, 1 respondent (0,51 %) v domácnosti se 4 dětmi a jeden v domácnosti s 5 dětmi (0,51 %). Jeden respondent tento údaj neuvodl.

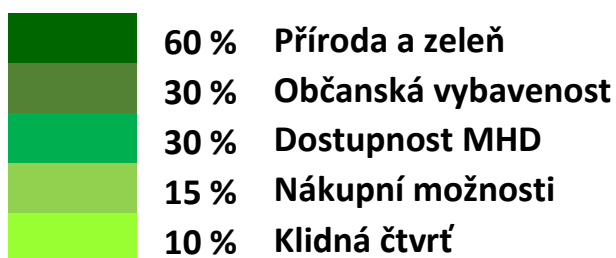
Úvodní část dotazníku byla věnována subjektivnímu pocitu dotazovaného z bydlení na Spořilově. Respondenti hodnotili největší výhody a nevýhody bydlení v oblasti zatím bez zaměření na infrastrukturu služeb a veřejného prostoru umožňujících trávení volného času. Nejčastější odpovědi jsou shrnuty v tabulce č. 8. Barevné spojnice poukazují na kontrasty mezi odpověďmi, kdy jedna varianta byla vyhodnocena současně jako největší výhoda i nevýhoda.

Tabulka č. 8 – Srovnání hlavních výhod a nevýhod bydlení na Spořilově

Výhody		Nevýhody	
cca 50%	Přítomnost zeleně a městské přírody	cca 45%	Dopravní zatížení velkokapacitními tahy
cca 30%	Kvalitní služby občanské vybavenosti	cca 40%	Znečištění ovzduší (hluk, exhalace, prach atd.)
cca 30%	Klidný charakter bydlení ve čtvrti	cca 20%	Přítomnost národnostních menšin a lidí v sociálním vyloučení
cca 30%	Dostupnost MHD	cca 16%	Nevidím nevýhody
cca 15 %	Nákupní možnosti	cca 15%	Trasování linek MHD
cca 15 %	Dopravní dostupnost	cca 15%	Nákupní možnosti
cca 10%	Hamerský rybník a okolí	cca 13%	Automobilový provoz
cca 10%	Blízkost přírody	cca 10%	Parkování
cca 5%	Nevidím výhodu		

Hlavní výhody bydlení na Spořilově

Procenta vyjadřují podíl respondentů ve vzorku, kteří výslovně uvedli variantu této odpovědi v otevřené otázce.

60 % Příroda a zeleň

Největší výhodou a subjektivně pocíťovaným kladem lokality Spořilova je výskyt, případně blízkost zeleně či městské přírody. Respondenti uváděli jak nekonkrétní „zeleň“, tak okolní plochy sadu Třešňovka, Trojmezí, Krčského lesa a okolí Hamerského rybníka. Stejně tak si váží zeleně uprostřed obytné výstavby a na Roztylském náměstí, jehož význam je ale funkčně širší. Celkem 10 % obyvatel Spořilova uvedlo Hamerský rybník v rámci možnosti využití sportovní infrastruktury, či jen jako místo pro relaxaci, procházky a sportovní vyžití. Bývalý sad Třešňovka funguje jako oblíbená psí loučka majestátních rozměrů. Možná i proto se v odpovědích na otevřené otázky objevil problém s neukázněnými chovateli psů pouze jednou.

30 % Občanská vybavenost

Vysoce ceněny jsou možnosti občanské vybavenosti. V konkrétní rovině bylo opakovaně zmiňováno základní a mateřské školství, rekreační infrastruktura (dětských hřišť).

30 % Dostupnost MHD

I přestože je Spořilov periferní částí města, nabízí poměrně komfortní dopravní dostupnost jakýmkoliv směrem. Spokojenost s dostupností centra uvedlo 15 % dotázaných. Dalších cca 13 % respondentů k dostupnosti přiřadilo ještě obecnou dosažitelnost pomocí sítě dopravních tahů v okolí Spořilova. Paradoxně se tak největší producenti hluku, emisí a diskomfortu (silniční tahy) stávají ceněným rysem pro život v oblasti.

15 % Nákupní možnosti

Údaj nezjišťuje, zda se jedná o nákupy v lokální perspektivě za využití především pěší dopravy, nebo o širší možnosti nákupu osobním vozem v obchodních centrech, kterých je v blízkosti Spořilova hned několik (OC Chodov, OC Eden, Arkády Pankrác).

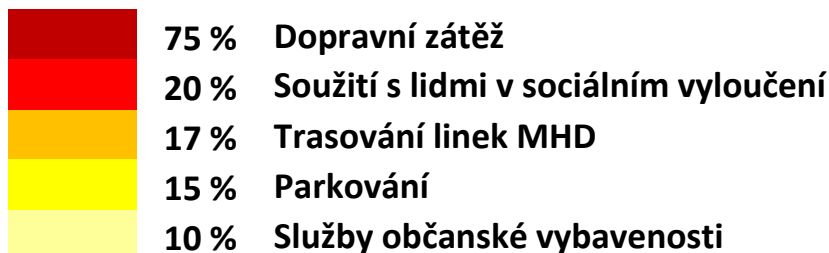
10 % Klidná čtvrť

Klidným charakterem bydlení na Spořilově, v obou jeho částech, je míněno především dobré soužití místních obyvatel (vyskytlo se v 9 samostatných odpovědích). V kontextu šetření jím není míněna spojitost s tichem, jelikož značnou hlukovou zátěž produkují všechny vysokokapacitní tahy kolem Spořilova. Klid je zde spojován s kulturním a sociálním profilem obyvatelstva a periferní pozicí Spořilova.

Mezi odpovědi uvedené v **méně než 10 % případů patřily** možnosti sportovního využití, blízká zdravotnická péče na místní klinice i v ordinacích praktických lékařů, kvalitní sousedské vztahy, architektonické kvality tzv. „starého Spořilova“, pocit bezpečí ve veřejném prostoru, venkovský charakter čtvrti (především u generace 50+), Roztylský park a další.

Hlavní nevýhody bydlení na Spořilově

Soupis shrnuje výsledky otevřené otázky, tak jak byly zaznamenány tazateli.

Procenta vyjadřují podíl respondentů ve vzorku, kteří výslovně uvedli variantu této odpovědi v otevřené otázce.

75 % Dopravní zátěž

Třída 5. května, Jižní spojka a především Spořilovská spojka jsou zdrojem hluku, exhalací, snižují spokojenost s bydlením a žitím na Spořilově, komplikují další „povrchovou“ dopravu v sídlišti (především na ulici Hlavní). Exhalace jsou spojovány s vyšším výskytem nemocnosti. Zmiňována je zatěžující prašnost. Hluk dosahuje takové subjektivně pociťované intenzity, že jsou na něho někteří respondenti tak navyklí, že „bez něho neusnou“.

20 % Soužití s lidmi v sociálním vyloučení

Spořilov je místem, kde se dá setkat s lidmi v sociálním vyloučení. Jejich výskyt ztotožňují respondenti prakticky pouze s okolím nákupního centra. Stejně tak zde vidí uživatele drog. Samostatnou kapitolou je ubytovna na Choratické ulici. Je ovšem otázkou, na niž toto šetření ale nehledalo odpověď, do jaké míry je aktivita obyvatel ubytovny skutečně obtěžující, a do jaké míry se jedná o obecné projevy xenofobie či stereotypizace národnostních menšin.

17 % Spokojenost

Více než 17 % respondentů uvedlo doslovně, že na bydlení na Spořilově neshledávají žádné nevýhody, jsou zde spokojeni.

17 % Trasování linek MHD

Trasování linek povrchové autobusové městské hromadné dopravy prochází častými změnami. Hlavní komplikací je samotná Spořilovská spojka, která upravuje trasování některých autobusových linek po jednom okraji „tam“, a po svém druhém okraji „zpět“. Obyvatelé severního okraje Spořilova u sadu „Třešňovka“ tak nemají přímé spojení na uzlovou zastávku metra Roztyly. Trasování linek je označováno jako nepřehledné a neintuitivní. Dlouhodobě bylo také nefunkční tramvajové spojení na zastávku Spořilov.

15 % Parkování

Ulice kapacitně nedostačují, což se projevuje parkováním na okrajových částech travnatých ploch, problémy s průjezdem popelářských vozů a parkováním obecně. Sídliště nebylo projektováno pro současný počet osobních vozů.

10 % Služby občanské vybavenosti

Respondentům zmiňující tento bod chybějí především služby a obchody specifického typu. Jako nevýhodu byla označena chybějící širší nabídka restauračních podniků, sortiment zdejšího největšího supermarketu Albert, a postupně mizející drobné živnostenské podniky vytvářející pestrou nabídku. V minimální míře byly uvedeny služby mateřského a základního školství a stav veřejných prostranství (především chodníků).

V minimálním počtu, ovšem výslovně, byly zmíněny problémy s **neukázněnými chovateli psů**. Možná i díky psí loučce v sadu „Třešňovka“ a zákazu venčení psů na oblíbeném Roztylském náměstí byl tento problém zmíněn v jednotkách procent. Podobně marginálně byla zmíněna i **nedostatečná nabídka kulturních služeb** (uzavřené kino Sigma na Hlavní ulici), relativní vzdálenost od centra (přímo kontrastující s hodnocením v otázce „Jaké jsou podle Vás hlavní výhody Spořilova?“, kde byla relativní blízkost Spořilova k centru města často uváděna jako hlavní klad) a další momenty. Stojí jistě za zmínku, že v přímé otevřené otázce nebyl jako hlavní nedostatek Spořilova ani jednou uveden stav volnočasové a sportovní infrastruktury v okolí.

Jak tráví obyvatelé Spořilova volný čas?

Zjišťování způsobů trávení volného času, interpretace významu tohoto slovního spojení byla ponechána na respondentovi. Téma bylo ověřováno otevřenou otázkou – dotazovaní odpovídali zcela volně.

Procházky jako hlavní náplň volného času uvedla více než polovina respondentů. Téměř polovina oslovených obyvatel vyjíždí ve volném čase kromě jiného **mimo Prahu na výlety do přírody**, či na chatu nebo chalupu. Dále volnočasovým aktivitám dominují aktivity v **domácnosti a čas strávený s rodinou**.

Sportovním aktivitám **se ve volném čase věnuje zhruba 25 % dotázaných. V menší míře byly zastoupeny** kulturní činnosti (15,66 %). **Mezi odpovědi uvedené v méně než 10 % patřily** posezení v restauračních zařízeních (9,60 %) a nakupování (4,04 %), práce či odpočinek na zahrádce, docházení do klubu seniorů, na univerzitu třetího věku a do skautské organizace (výsledky shrnuje tabulka č. 9).

Tabulka č. 9 – Způsoby trávení volného času u vzorku občanů Spořilova

způsoby trávení volného času	četnost odpovědí	%
Procházky	104	52,53 %
Mimo Prahu	88	44,44 %
Domácími aktivitami	76	38,38 %
Rodina	56	28,28 %
Sport	49	24,75 %
Kultura	31	15,66 %
Restaurační podniky	19	9,60 %
Nakupování	8	4,04 %
Jiné: zahrádka (u domu nebo v zahradní kolonii, jako práce nebo odpočinek)	6	3,03 %
Jiné: klub seniorů	2	1,01 %
Nevím, nedokážu posoudit	1	0,51 %
Jiné: skaut	1	0,51 %
Jiné: univerzita 3. věku	1	0,51 %

Místa relaxace mimo domov

Nejvyhledávanějšími a nejoblíbenějšími lokacemi pro trávení volného času na Spořilově jsou místa, která je možné označit jako „kus přírody ve městě“. Patří mezi ně především okolí Hamerského rybníka a rovněž nedaleký Kunratický (Krčský) les. Shodně 21,21 % respondentů uvedlo, že volný čas tráví nejčastěji mimo Prahu, respektive v jiných částech Prahy. Pokud obyvatelé Spořilova cestují nebo docházejí za

volnočasovou infrastrukturou za hranice Spořilova, míří často do nedalekých čtvrtí Prahy – do Záběhlického parku, do Průhonic, na Chodov, Hostivař, Trojmezí, Jižní Město apod. V podobné míře tráví také volný čas v centrálních částech Prahy – u Vltavy, ve velkých parcích (Letná, Riegrovy sady, Havlíčkovy sady, Petřín), v centru města, na Žižkově, Břevnově atd. Frekventovaným cílem procházek i pobytu je (nejen) pro obyvatele starého Spořilova Roztylské náměstí.

Mezi odpovědi uvedené respondenty v méně než 10 % případů patřily prostory v sídlišti Spořilov II, dětská hřiště na sídlišti, starý Spořilov, blízký sad Třešňovka, nákupní centrum u ulice Hlavní, místně oblíbená Hospoda u Břízy, zahradní kolonie na Spořilově, biofarma Toulcův dvůr, Chodovská tvrz a areál ČAFC.

Tabulka č. 10 – Oblíbená místa určená k trávení volného času na Spořilova a jeho okolí

oblíbená místa trávení volného času	četnost výskytu odpovědi	%
Hamerský rybník	74	37,37 %
Krčský les	45	22,73 %
Jiné části Prahy	42	21,21 %
Mimo Prahu (chata, chalupa, hory, příroda)	42	21,21 %
Neuvedeno	24	12,12 %
Roztylské náměstí	22	11,11 %
Sídliště Spořilov II	16	8,08 %
Hostivař	11	5,56 %
Dětská hřiště na Spořilově (S. I N.)	11	5,56 %
Starý Spořilov	10	5,05 %
Třešňovka	7	méně než 5 %
Od centrum	4	méně než 5 %
Hospoda u Břízy	3	méně než 5 %
Toulcův dvůr	2	méně než 5 %
Zahradní kolonie na Spořilově	2	méně než 5 %
ČAFC	1	méně než 5 %
Chodovská tvrz	1	méně než 5 %
Trojmezí	1	méně než 5 %
Záběhlický park	1	méně než 5 %

Deficity volnočasové infrastruktury

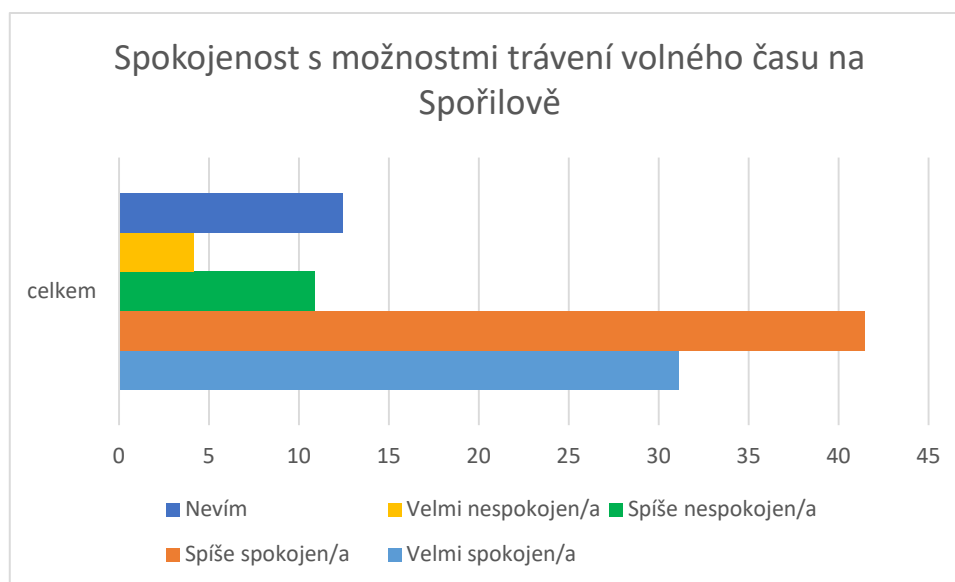
Výsledky shrnují subjektivně vnímané deficity na základě dvou otázek uvedených v dotazníku⁷:

- 1) generálního dotazu na stav spokojenosti s možnostmi trávení volného času u respondenta pomocí škály (*graf A*) a
- 2) otevřené otázky s volnou asociací chybějících prvků (*tabulka č. 11 a text níže*).

U drtivé části oslovených obyvatel Spořilova převažuje spokojenost s nabídkou volnočasových možností v okolí jejich bydliště. Přesto respondenti definovali celou řádku funkcí, které jim na Spořilově chybí. Některé z nich jsou řešitelné i bez nového parku (in-line dráha, lezecká stěna atd.), jiné bez nového veřejného prostranství řešitelné nejsou (park, multifunkční hřiště apod.), další jsou výsledkem úpadku lokality v posledních letech (zrušené kino s multifunkčním společenským sálem, úpadek nákupních možností v drobných provozovnách).

Z dotazníkového šetření jasně vyplynulo, že nový park bude spíše zvýšením standardu veřejné nabídky volnočasových služeb, než že by řešil aktuální deficit nějaké poptávané služby (viz graf A). Otevírá se zde proto široký prostor pro reakci na soudobou či budoucí poptávku po využívání veřejného prostoru v generačně se měnící městské čtvrti.

Graf A. – Spokojenost s možnostmi trávení volného času na Spořilově.

⁷ Dotazník viz příloha č. 1.

Tabulka č. 11 – Souhrn vnímaných deficitů volnočasové infrastruktury u občanů Spořilova.

deficity volnočasové infrastruktury	četnost výskytu odpovědi	%
Nic	63	31,82 %
Kino	37	18,69 %
Neuvedeno	13	6,57 %
Veřejně přístupný multifunkční sportovní areál	10	5,05 %
Park s dominancí zelených ploch	10	5,05 %
Rozšíření, doplnění obchodů a služeb (kavárna, OC)	10	5,05 %
Divadlo	8	méně než 5 %
Možnosti koupání - bazén, koupaliště	7	méně než 5 %
Kulturní centrum	5	méně než 5 %
Psí hřiště	5	méně než 5 %
Dětská hřiště	5	méně než 5 %
Nevím	4	méně než 5 %
Klub, koncerty	3	méně než 5 %
In-line okruh/dráha	3	méně než 5 %
Skatepark	3	méně než 5 %
Volný výběh pro psy	3	méně než 5 %
Sportoviště pro děti/mládež	3	méně než 5 %
Venkovní fitness stroje	3	méně než 5 %
Venkovní kulturní akce	2	méně než 5 %
(Bezpečné) cyklostezky	2	méně než 5 %
Herna (bowling, šipky, kulečnick)	2	méně než 5 %
Jóga, meditační centrum	2	méně než 5 %
Fitness centrum	2	méně než 5 %
Veřejně přístupné tenisové kurty	2	méně než 5 %
Galerie	1	méně než 5 %
Squashové centrum	1	méně než 5 %
Wi-Fi spot	1	méně než 5 %

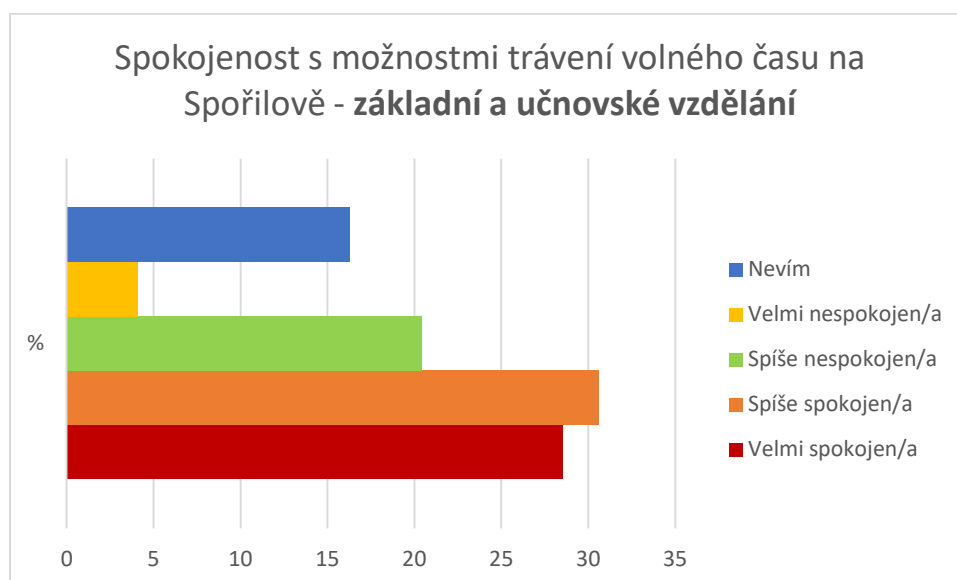
Deficity dle formálního vzdělání obyvatel Spořilova

Výsledky otevřené otázky po deficitu volnočasových možností ukázaly vzácnou vyrovnanost. Sledovány byly u třech skupin – základní a učňovské vzdělání; střední s maturitou a vyšší odborné vzdělání; vysokoškolské vzdělání. **Nejčastější volnou odpovědí u všech vzdělanostních skupin bylo, že z nabídky volnočasových služeb na Spořilově nechybí nic.**

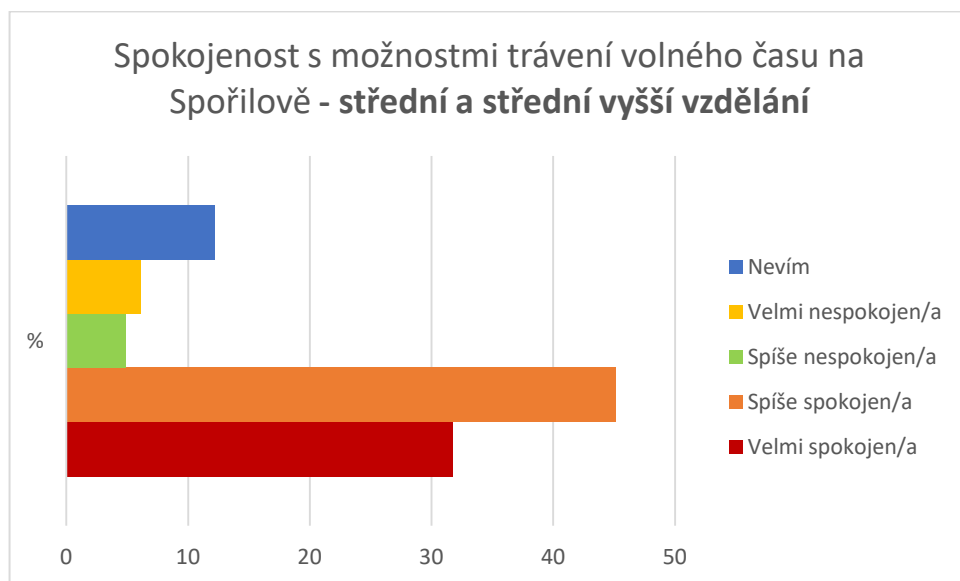
Druhý nejčastější okruh se týká kulturních institucí. Všechny tři skupiny se shodly na chybějícím kině Sigma. V dalších odpovědích se objevil deficit společenského sálu, klubovny, divadla (v různých podobách), dětských organizací typu Junák, diskotéce a dalších.

Až v třetí řadě zmínily všechny skupiny témata související se sportem. Obyvatelé se základním vzděláním zdůraznili chybějící cyklostezky, venkovní i vnitřní koupaliště, psí loučku s tréninkovými možnostmi a multifukční areál pro dospívající děti a mládež. Středoškoláci vnímají deficit sportovních areálů a hřišť. Vysokoškolsky vzdělaní občané uváděli v jednotkách případů deficit venkovních posiloven, hřišť na raketové sporty, případně bruslařský in-line okruh.

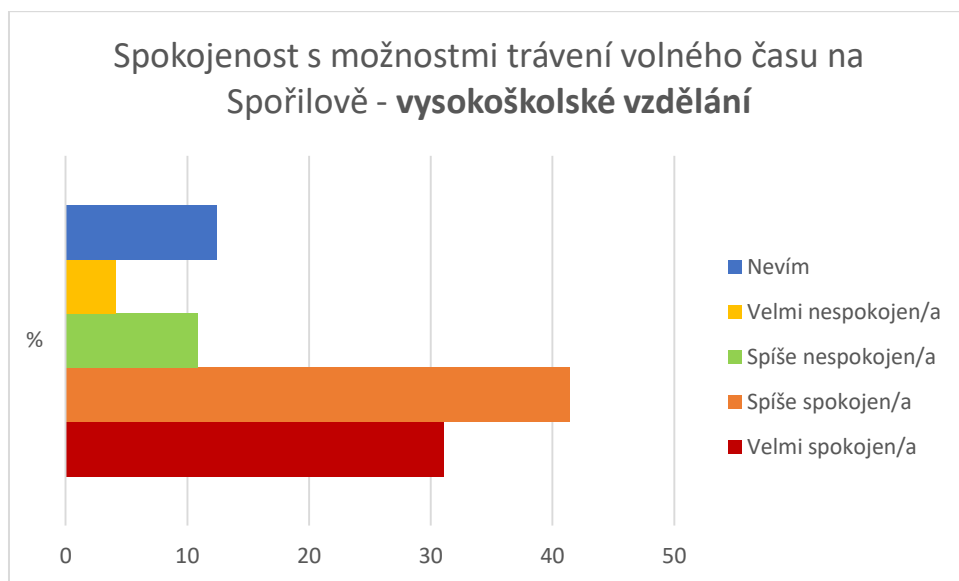
Graf B - Spokojenost s možnostmi trávení volného času na Spořilově - základní a učňovské vzdělání.

Graf C - Spokojenost s možnostmi trávení volného času na Spořilově - základní a učňovské vzdělání.

Graf D - Spokojenost s možnostmi trávení volného času na Spořilově - základní a učňovské vzdělání.

Deficity dle věku obyvatel Spořilova

U všech sledovaných věkových kohort byla zaznamenána jednoznačná spokojenost s volnočasovou infrastrukturou a možnostmi trávení času na Spořilově (viz graf A výše). Odpověď velmi spokojen/-a nebo spíše spokojen/-a uvedlo 73,68 % mladých lidí (15-29 let), obdobné výsledky byly získány u kohorty 30-64 let (77 %). Mírně nižší, ale stále nadpoloviční, je podíl obyvatel Spořilova ve věku nad 65 let, kteří vyjádřili v této otázce spokojenost (58, 33 %).

Co chybí dospívajícím a mladým dospělým lidem od 15 do 29 let?

Celkově čítá tato skupina 38 respondentů. Lidé ve věkové kohortě 15-29 let, jak již bylo řečeno, **pocítují relativně velkou spokojenost s možnostmi trávení volného času v domovské čtvrti**. Nutno však dodat, že se k otázce na spokojenost nevyjádřilo přes 15 % dotázaných, což může být vysvětleno s poukazem na výsledky otázky č. 6 („Jakým způsobem nejčastěji trávíte svůj volný čas?“), kde **více než 20 % respondentů uvedlo, že se ve volném čase nezdržují na území Spořilova**. Lze tedy odvodit, že poměrně velká část mladých obyvatel lokální volnočasovou nabídku nezná a nevyužívá.

Tabulka č. 12 – Deficity volnočasové infrastruktury u věkové kohorty 15 – 29 let.

deficity volnočasové infrastruktury u věkové kohorty 15 - 29 let	četnost výskytu odpovědi	%
Nic	8	21,05 %
Kultura	7	18,42 %
Kino	6	15,79 %
Vyžití pro děti	4	10,53 %
Zeleň	3	7,89 %
Volný výběh pro psy	2	5,26 %
Nákupní možnosti	2	5,26 %
Velký volný park	2	5,26 %
Koncerty	2	5,26 %
Občerstvení/kavárna	2	5,26 %
Cyklostezka	1	méně než 5 %
Diskotéka	1	méně než 5 %
Divadlo pro děti	1	méně než 5 %
Hřiště pro psy	1	méně než 5 %
Meditační centrum	1	méně než 5 %
Squashové centrum	1	méně než 5 %
Bazén	1	méně než 5 %
Venkovní posilování	1	méně než 5 %
Skatepark	1	méně než 5 %
Sportovní areál	1	méně než 5 %

V souladu s vysokou spokojeností této skupiny obyvatel je i absence pocítovaného deficitu v nabídce volnočasových možností – 21, 05 % respondentů uvedlo, že jim na Spořilově z hlediska možností trávení volného času nic nechybí. Jedinou výrazněji deficitní oblastí je kulturní život – 18,42 % uvedlo jako nejvíce chybějící kulturní vyžití a specificky také chybějící kino (15, 79 %). V menší míře byly jako nedostatečně dostupné jmenovány možnosti vyžití pro děti (10,53 %) a další (viz tabulka č. 12).

Co chybí obyvatelům v produktivním věku od 30 do 64 let?

Celkově čítá tato skupina 100 respondentů. **U kohorty obyvatel v produktivním věku již můžeme bez omezení mluvit o výrazné spokojenosti s volnočasovými možnostmi nabízenými Spořilovem** – tito obyvatelé své možnosti znají, a ač více než polovina z nich někdy Spořilov ve volném čase opouští, téměř 30 % dotazovaných nepocítuje žádný deficit ve volnočasové vybavenosti Spořilova. Podobně jako u mladší věkové kohorty pak volnému výčtu chybějících volnočasových možností dominuje kino (19 %).

Tabulka č. 13 – Deficity volnočasové infrastruktury u věkové kohorty 30 – 64 let.

deficity volnočasové infrastruktury u věkové kohorty 30 - 64 let	četnost výskytu odpovědi	%
Nic	29	29,00 %
Kino	19	19,00 %
Sportovní vyžití - veřejně přístupné plochy	9	9,00 %
Nevím	7	7,00 %
Koupání	7	7,00 %
Divadlo	5	5,00 %
Dětská hřiště	4	méně než 5 %
In-line bruslení	3	méně než 5 %
Skatepark	3	méně než 5 %
Plochy a hřiště pro psy	3	méně než 5 %
Zelené plochy	2	méně než 5 %
Fitness centrum	2	méně než 5 %
Veřejně přístupné tenisové kurty	2	méně než 5 %
Komunitní/kulturní centrum	2	méně než 5 %
Volný park	2	méně než 5 %
Galerie	1	méně než 5 %
Venkovní posilování	1	méně než 5 %
Jóga	1	méně než 5 %
Wifi spot	1	méně než 5 %
Herna (bowling apod.)	1	méně než 5 %
Skaut	1	méně než 5 %

Co chybí seniorům?

Celkově čítá tato skupina 60 respondentů. Tato věková kohorta má mimořádně velké rozpětí (65 – 91 let). Zčásti se zde jedná o obyvatele, kteří volnočasovou infrastrukturu z důvodu vyššího věku využívají již pouze minimálně. Velmi vysoký je podíl dotázaných, kteří na Spořilově neshledávají vůbec žádné volnočasové deficity (47 %) – tuto skupinu tvoří jak lidé, kteří jsou na zdejší možnosti již adaptováni, tak lidé, kteří volnočasovou infrastrukturu nepostrádají, protože jsou schopni si své potřeby naplnit v jiných částech Prahy či mimo ní. Obdobně jako u mladších věkových kohort postrádají obyvatelé nejvíc zrušené kino (18,33 %). Dále jsou to v menší míře další kulturní příležitosti jako divadlo a kulturní centrum.

Tabulka č. 14 – Deficity volnočasové infrastruktury u věkové kohorty 65+ let.

deficity volnočasové infrastruktury u věkové kohorty 65+ let	četnost výskytu odpovědi	%
Nic	28	46,67 %
Kino	11	18,33 %
Nevím	8	13,33 %
Divadlo	4	6,67 %
Kulturní centrum	3	5,00 %
Zeleň	2	méně než 5 %
Nákupní možnosti potravin	2	méně než 5 %
Cvičení (venkovní/ve škole)	2	méně než 5 %
Herna	1	méně než 5 %
Hřiště pro psy	1	méně než 5 %
Kavárna	1	méně než 5 %
Koupání/plavání	1	méně než 5 %

Deficit volnočasové infrastruktury u lidí s jedním a více závislých dětí v domácnosti v porovnání s lidmi bez závislých dětí v domácnosti

Rodiče s předškolními dětmi jsou obecně náročnějšími a častějšími uživateli veřejného prostoru včetně prvků volnočasové infrastruktury. Je proto nasnadě podívat se, co chybí právě jim. Dá se totiž předpokládat, že to budou právě jejich děti, které si budou opakovaně nacházet cestu do nového parku nad zastřešenou Spořilovskou spojkou.

Žádný deficit volnočasových možností nevnímá 46 % obyvatel žijících v domácnostech bez závislých dětí a 33 % obyvatel s dětmi – což koresponduje takřka s 40% obecnou spokojeností respondentů ve vzorku. V případě obou skupin jsou deficity vnímány **v oblasti kulturního a sportovního vyžití, přítomnosti zeleně či přírodního parku a s ním spojeným čistým ovzduším**. Více míst pro **vyžití dětí** je zmiňováno zejména skupinou obyvatel s dětmi (což není u kvantitativního měření nepodstatné, jelikož se u respondentů dá předpokládat projekce potřeb jiné skupiny – např. senioři bez větších vlastních nároků poptávají prvky pro děti).

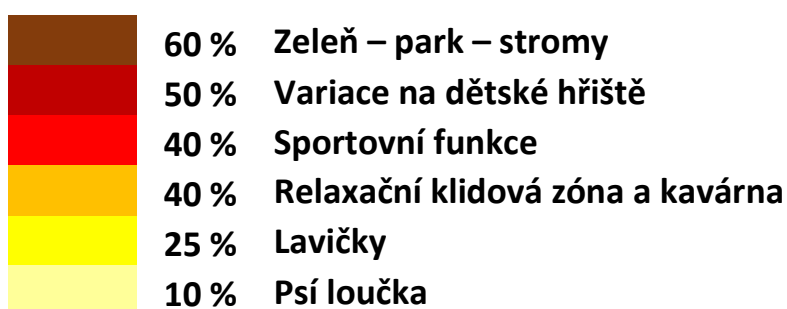
Kulturní vyžití postrádá 29 % obyvatel v domácnostech bez závislých dětí a 33 % obyvatel s dětmi. Konkrétně kino postrádá 20 % obyvatel žijících v domácnosti bez závislých dětí a 17 % obyvatel s dětmi. Divadlo postrádají zejména obyvatelé s dětmi (9 %). Mezi další jmenované kulturní aktivity patří koncerty a prostor pro hudební akce, místo pro společenské akce, galerie nebo kavárna.

Sportovní vyžití postrádá celkem 13 % respondentů žijících v domácnosti bez dětí a 21 % dotázaných žijících s dětmi. Konkrétně se jedná o blíže nespecifikované prostory pro sport (4 % bezdětných a 8 % s dětmi), koupaliště, venkovní fitness, tenisové kurty, skatepark nebo in-line dráhu (vše požadováno bez podstatného rozdílu mezi zkoumanými skupinami).

Další deficitní kategorií obyvatel s dětmi je **místo pro vyžití dětí** (15 % obyvatel s dětmi). Konkrétně se jedná o dětská hřiště, dětská sportovní hřiště, dětské divadélko nebo blíže nespecifikovaný prostor pro děti. Rovnoměrným způsobem je oběma skupinami postrádána **zeleň, přírodní park, nebo lepší ovzduší** (celkem 15 % všech obyvatel). Dále je zmiňován prostor pro psy (2 a 3 %) a obchody s potravinami a dalšími službami (4 a 3 %).

Poptávka po volnočasové infrastruktuře v prostoru nového parku nad zastřením Spořilovské spojky

Analýza shrnuje odpovědi na **otevřenou otázku** „Co by v novém parku nad zastřešenou Spořilovskou z hlediska funkčních prvků pro volnočasové využití nemělo chybět? Co byste tam rád/a našel/našla?“. Tato otázka předcházela velké baterii možností, z nichž mohli respondenti posléze vybírat. Je nutné zmínit, že každá odpověď je v tomto smyslu výpovědí sama o sobě a statistický výpočet je trochu matoucí. Odpověď na otevřenou otázku nese místně specifické sdělení. **V mnoha ohledech tak mohou být i velmi menšinové nápady inspirativní z hlediska udržitelnosti atraktivity parku s přihlédnutím k měnící se věkové a sociální skladbě místních obyvatel.**

60 % Zeleň – park – stromy

Nespecifikovaný druh zeleně si přálo cca 25 % respondentů. Zhruba stejný počet vidí prostor v zahradní parkové úpravě se strukturou cest, stromů, křoví a záhonů. Stromy jako jasný prvek v prostoru parku uvedlo cca 20 % dotázaných.

50 % Variace na dětské hřiště

Nejvíce asociací s využitím parku se pojilo s herními prvky pro školní a předškolní děti. Zhruba polovina všech respondentů uvedla nějakou variaci na požadavek po dětském hřišti, prolézačkách, kontrolovatelném prostoru naplněném herními prvky, pískovištěm a dále nespecifikovanými prvky pro děti. Téma je velmi specifické už kvůli své frekvenci výskytu. Bylo zároveň nejčastěji uvedeným konkrétním vybavením. V menším počtu, nikoliv však nevýznamném, bylo toto hřiště situováno do blízkosti pohostinského provozu (viz samostatný bod analýzy), vodního prvku či hřiště pro míčové sporty.

40 % Sportovní funkce

Největší počet všech podnětů v této kategorii se vázal k multifunkčnímu komplexu hřiště orientovaného jak na školní a dospívající mládež, tak na dospělé. Spadají sem všechny druhy míčových sportů. Nejvyšší

samostatný výskyt jedné funkce zaznamenal workout (venkovní posilovna), cca 8 % podnětů. Stejný počet 8 % získala také in-line bruslařská dráha. V jednotkách případů se objevily návrhy na lezeckou stěnu, cyklostezku, minigolf, běžecký okruh (jogging).

40 % Relaxační klidová zóna a kavárna

Ačkoliv se jedná o rozdílné funkce, uvádíme je pospolu. Zhruba 20 % dotázaných uvedlo v některé variantě požadavek po místě, kde by bylo možné v klidu odpočívat – o samotě či s přáteli. Klidný prostor oddělený od okolního ruchu, který ve volném prostředí, bez funkčních (sportovních nebo kulturních) prvků nabídne otevřenou možnost pro trávení volného času. Tento trend byl viditelný především u středoškolsky vzdělaných lidí, a podtrhuje sílící trend trávení volného času ve veřejném prostoru města. Bezprostředně k tomuto trendu patří i možnost využití nějakého pohostinského provozu nabízejícího především nápoje, případně občerstvení. Zhruba 23 % respondentů vyjádřilo touhu občerstvit se v kavárně, cukrárně, kiosku či venkovní pивní zahrádce. Několikrát se objevil požadavek o propojení tohoto provozu s nějakou další funkcí (WC, dětské hřiště, vodní prvek, sportoviště).

25 % Lavičky

Tento bod je třeba zmínit samostatně, protože lavičky v současnosti nemají svou úlohu ve veřejném prostoru periferních částí hlavního města vůbec jistou. Explicitně je zmínilo plných 25 % dotázaných.

10 % Psí loučka

Nějakou formu volného výběhu pro psy či agility parku pro rozvoj dovedností zmínilo cca 10 % respondentů.

10 % Vodní prvek

V podobě fontány, brouzdaliště, kašny, rybníčku či vodotrysku uvedlo tento požadavek cca 10 % respondentů.

V dalších jednotkách případů se objevují požadavky na kulturní akce, dopravní hřiště, hřiště na pétanque, ohniště.

Otázka č. 11 nabídla výběr z osmnácti prvků, které by mohly být umístěny do prostoru nového parku. Testována byla projekce jejich vhodnosti. Tabulky č. 15 nabízí výsledky této nejdůležitější části dotazníku. Otázka tak funkčně doplňuje předcházející otevřenou otázku č. 10.

Nejvyšší míra shody v prioritách o náplni parku mezi otevřenou a uzavřenou otázkou 10 a 11 nastala u prvků park s dominancí vzrostlých stromů, fontány či jiného vodního prvku, dětského vícegeneračního hřiště, kavárny/občerstvení, multifunkčního hřiště/ plácku pro míčové hry, relaxační klidné zóny. Tento výčet doplňují další nejméně hodnocené prvky - altánky, venkovní cvičební prvky. Dále už je statistická výpovědní hodnota nižší, jelikož více než 10 % respondentů využilo odpověď nevím.

Tabulka č. 15 – Celkové výsledky dotazu na poptávku po funkčních prvcích v parku

Prvek	průměr bez varianty nevím	medián	modus	počet odpovědí nevím
Park s dominancí vzrostlých stromů	1,51	1	1	5
Fontána či jiný vodní prvek	1,73	1	1	5
Dětské hřiště vícegenerační	1,77	1	1	11
Kavárna/občerstvení	1,99	1	1	7
Altánky	2,1	1	1	8
Venkovní cvičební prvky	2,19	1	1	12
Multifunkční hřiště/ plácek pro míčové hry	2,22	1	1	15
Relaxační klidná zóna	2,23	1	1	17
Letní krytá scéna pro menší lokální akce	2,44	1	1	20
Pikniková louka	2,49	1	1	19
In-line dráha/okruh	2,72	2	1	20
Psí louka – oplocená	2,83	2	1	22
Prostor pro grilování	3,23	3	1	27
Vyhlídky	3,33	3	1	26
Lezecká stěna	3,37	2	1	35
Prostor pro skateboarding	3,4	3	1	30
Pétanque	3,41	2	1	38
Komunitní zahrada	4,04	3	9	49

Poptávka dle formálního vzdělání obyvatel Spořilova

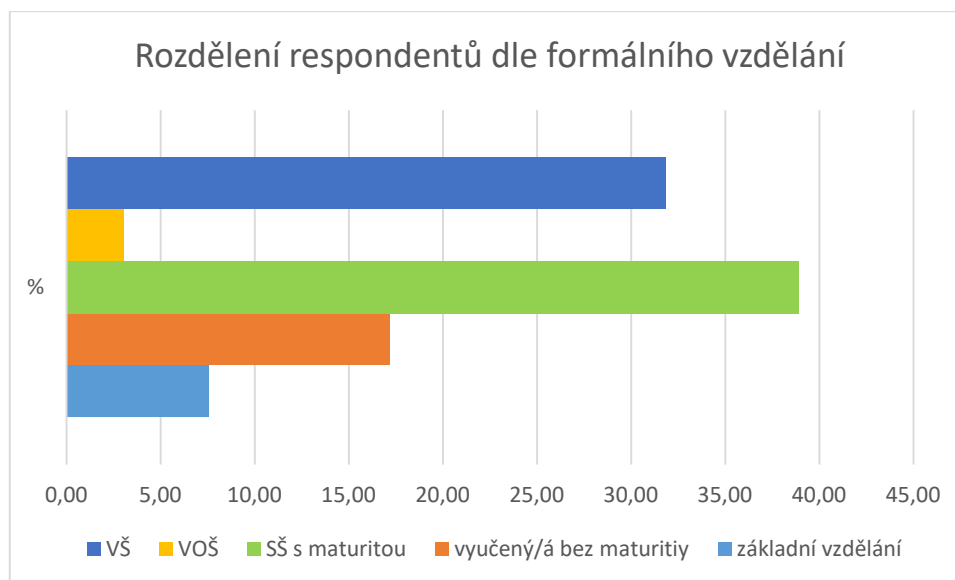
Výsledky shrnují poptávku u skupin obyvatel dle vzdělání. K jejich vyhodnocení posloužila analýza

- 1) volného výčtu poptávaných prvků v otevřené otázce č. 10,
- 2) testování souboru vybraných funkčních prvků pomocí škály vhodnosti pro umístění do parku - průměrná hodnota oproštěná od možnosti „nevím“ u testovaných možností na škále od 1 (zcela vhodné), 2 (spíše vhodné), 3 (spíše nevhodné), 4 (zcela nevhodné) v otázce č. 11.⁸

Srovnání preferencí u různých věkových skupin ukazuje zajímavé výsledky, přestože jsou spíše námětem k přemýšlení, než statistickou oporou. Životní styl lidí s různým vzděláním, a tím často jiným druhem zaměstnání, se často výrazně liší. Viditelně se životní styl demonstruje v konzumaci volného času a celkovém počtu hodin, který jsme týdně (či měsíčně) za volný čas schopni považovat. Analýza toho, co respondenti považují za volný čas, není součástí tohoto výzkumu, implicitně z něj však odpověď na tuto otázku vyplývá. Teoreticky vychází analýza z předpokladů teorie habitů, kterou vytvořil francouzský sociolog Pierre Bourdieu. Ta vysvětluje, jak komplex vzdělání a příjmu ovlivňuje kulturní vzorce a konzumní chování společnosti. Vzdělání jako základní kulturní kapitál ovlivňuje šance jednotlivce na trhu práce, přičemž kvalitní vzdělání a vyšší kulturní kapitál z něho vyplývající generuje vyšší příjmy, které dále generují jiný přístup k pracovnímu i volnému času.

Z celkového počtu 198 použitelných dotazníků odmítli uvést údaj o vzdělání pouze 3 dotázaní. Strukturu vzdělanosti můžeme vidět v grafu E.

Graf E – Respondenti dle nejvyššího dosaženého vzdělání.

⁸ Celkový přehled spokojenosti obyvatel s nabídkou volnočasových možností je možné nalézt v grafu A.

Na náhodném vzorku výzkumu se více než ze 70 % podíleli lidé se středním a vyšším vzděláním. Mezi vysokoškolsky vzdělanými lidmi bylo poměrně hodně seniorů, což se nutně projevilo ve výběru funkčních prvků. Nejpočetnější skupinou lidí v mladém produktivním věku byli středoškolsky vzdělaní lidé. A zde se objevuje jasně definovatelný trend – **silnější vazba mladých lidí na veřejný prostor. Ukazuje se potřeba v něm klidným, relaxačním způsobem trávit svůj volný čas.** Bez přihlídnutí k všudypřítomné poptávce po sportovní infrastruktuře je právě tento trend společného trávení volného času nerušeným způsobem nejvýrazněji vyčnívajícím jevem z celého výzkumu.

Kategorie základní (i neukončené) vzdělání a vyučen/a, střední škola bez maturity

Lze shrnout, že u této kategorie by mělo veřejné prostranství nad zastřešenou Spořilovskou spojkou vypadat jako park. Doplněn by měl být altánky s relaxační zónou, venkovními cvičebními prvky, multifunkčním hřištěm a letní krytou scénou pro kulturní vyžití. U těchto možností se kryje nejvyšší průměrné hodnocení s nejčastější odpovědí (modusem) 1 (zcela vhodné), a kompromisní variantou (mediánem).

U respondentů s nejnižším vzděláním panuje shoda v poptávce po dětském hřišti ve variantách s prolézačkami, pískovišti a dalšími spíše klasickými prvky, s nimiž je možné se běžně setkat. V parkové úpravě by rádi především lavičky pro odpočinek. **U otevřené otázky nepanovala shoda po podobě parku**, od kterého si slibují především odpočinek a možnosti pro hru dětí. Polovina těchto respondentů se vyslovila pro parkovou úpravu s keři, záhony, vzrostlými stromy a jasnou strukturou cest, pěšinek a sportovních prvků. Druhá polovina by si představovala park o poznání volnější, až typu „městské džungle“. **V baterii možností ale jasně zvítězila parková úprava nad zastřešením Spořilovské spojky**, doplněná fontánou (či jiným vodním prvkem – viz srovnání s otevřenou otázkou), včetně dětského hřiště, s blízkostí kavárny.

Existuje jasná poptávka po oploceném prostoru pro venčení psů, stejně jako po multifunkčním sportovním hřišti doplněném sportovními prvky (in-line dráha, workout, volejbal atd.). Objevila se také poptávka po vodním prvkem a občerstvení. V minimální míře se objevil požadavek na ohniště, parkování návštěvníků atd.

Nejrozporupněji byla hodnocena komunitní zahrada s lezeckou stěnou a vyhlídkou, která byla nejčastěji nejhůře hodnocenou variantou. Výsledky shrnuje tabulka č. 16.

Tabulka č. 16 – Preference prvků u respondentů se základním vzděláním a vyučených.

Prvek	průměr bez varianty nevím	medián	modus	nevím
Park s dominancí vzrostlých stromů	1,53	1	1	3
Fontána či jiný vodní prvek	1,72	1	1	2
Dětské hřiště vícegenerační	1,79	1	1	3
Kavárna/občerstvení	2,00	1	1	3
Altánky	2,11	1	1	3
Venkovní cvičební prvky	2,19	1	1	3
Relaxační klidná zóna	2,19	1	1	4
Multifunkční hřiště/ plácek pro míčové hry	2,21	1	1	6
Letní krytá scéna pro menší lokální akce	2,49	1	1	5
Pikniková louka	2,54	1,5	1	5
In-line dráha/okruh	2,66	2	1	6
Psí louka – oplocená	2,81	2	1	6
Prostor pro grilování	3,29	3	1	4
Prostor pro skateboarding	3,34	3	1	6
Pétanque	3,34	2	1	8
Vyhlídky	3,40	3	4	7
Lezecká stěna	3,44	2	1	10
Komunitní zahrada	3,98	3	4	10

Kategorie úplné střední vzdělání s maturitou a vyšší odborná škola (DiS)

U skupiny lidí se středním a vyšším odborným vzděláním dominuje stejně jako u lidí se základním vzděláním potřeba vytvořit útulné, bezpečné a zajímavé místo pro děti. V otevřené otázce na toto téma má tento prostor podobu dětského hřiště (připodobňovaného hřišti na Roztylském náměstí nebo na Brumlovce), jsou zde prolézačky, dostatek zeleně nebo prvky dětského hřiště. Přibývá ale důrazu na kvalitně zpracovanou zeleň, městskou přírodu, který je živá, plná stromů a další vegetace, zároveň je ale klidná.

Diametrální rozdíl se potom ukazuje v důrazu na potřebu v parku relaxovat, hledat zde klid. Klid jak v pasivním smyslu (lavičky, procházky), tak v aktivním smyslu (pikniky, relaxační zóny s lehátky). Zásadní je poptávka po občerstvení, kiosku, kavárně či rovnou hospůdce, která umožní společenský kontakt a podtrhne tím společenský význam celého parku. Drobný restaurační provoz by měl být přátelský, finančně dostupný s atraktivními a kvalitními produkty. Své potřeby akcentovali také chovatelé psů, kteří by si přáli volný výběh pro psy, případně psí park pro rozvoj jejich dovedností. Kategorii, která se u lidí s nejnižším vzděláním neobjevuje, je zde zastoupená poptávka po volném prostoru, kde je možné sportovat, relaxovat či si dělat cokoli, co člověka napadne. Důležitý je především volný vstup lidí na

trávník a dostatek prostoru kolem. Poptávka po sportovních funkcích byla zastoupena minimálně, nejvíce podnětů bylo orientováno na domnělé potřeby dospívajících dětí.

Výsledky výběrové baterie možností po volnočasových prvcích jsou shrnuty v tabulce č. 17. U těchto možností se kryje nejvyšší průměrné hodnocení s nejčastější odpovědí (modus) 1 (zcela vhodné), a kompromisní variantou (mediánem). Centrální tendence či kompromis se začíná vytrácet u in-linového bruslařského okruhu a mizí dále. Jako zcela nevhodná je viděna komunitní zahrada, u níž je ale skoro desetiprocentní míra odpovědi nevím. Respondenti v drtivé většině případů nevěděli, o jaký druh služby se jedná.

Tabulka č. 17 - Preference prvků u respondentů se středním a vyšším odborným vzděláním.

Prvek	průměr bez varianty nevím	medián	modus	nevím
Park s dominancí vzrostlých stromů	1,51	1	1	1
Fontána či jiný vodní prvek	1,72	1	1	2
Dětské hřiště vícegenerační	1,77	1	1	4
Kavárna/občerstvení	1,98	1	1	1
Altánky	2,10	1	1	1
Venkovní cvičební prvky pro dospělé a seniory	2,19	1	1	5
Multifunkční hřiště/ plácek pro míčové hry	2,21	1	1	1
Relaxační klidná zóna	2,23	1	1	7
Letní krytá scéna pro menší lokální akce	2,45	1	1	9
Pikniková louka	2,50	1	1	6
In-line dráha/okruh	2,71	2	1	5
Psí louka – oplocená	2,83	2	1	8
Prostor pro grilování	3,24	3	1	14
Vyhlídky	3,35	3	1	13
Lezecká stěna	3,39	2	1	13
Prostor pro skateboarding	3,40	3	1	12
Pétanque hřiště	3,41	2	1	16
Komunitní zahrada	4,02	3	9	20

Kategorie vysokoškolsky vzdělaní

Největší důraz při volné asociaci na téma podoby parku kladli vysokoškolsky vzdělaní respondenti na jeho přírodní, „zelenou“ parkovou úpravu. To znamená kombinace travnatých ploch, nižší i vyšší vegetace, volného charakteru s možností odpočinku. Anglický charakter parku je doplněn spíše parkovým mobiliářem než sportovními funkčními prvky. Opět se zde ale jako jedna z primárních potřeb ukazuje vybavení pro nejmenší děti v podobě dětského hřiště. **Skoro deset procent respondentů přímo uvedlo potřebu doplnit park o jistý druh pohostinského provozu (kavárna, hospůdka, bufet),** přičemž Roztylské náměstí bylo nezřídka uváděno jako pozitivní příklad. Méně než u středoškolsky vzdělaných respondentů byl akcentován klidný charakter parku s vyprojektovanými relaxačními prvky (pikniková louka, volná

travnatá prostranství). V součtu možností jsou poměrně silně akcentovány sportovní prvky (in-line dráha, workout a další), žádný z nich ale nebyl zmíněn ve statisticky významném množství (více než 5 %). Při hledání spojnice je tak spíše nutné sdružit různé nápady dle kategorie.

Výsledky z uzavřené baterie otázek, kde respondenti hodnotili vhodnost funkčních prvků, které by mohly být umístěny do prostoru, jsou shrnuty v tabulce č. 18.

Tabulka č. 18 - preference prvků u respondentů s vysokoškolským vzděláním

Prvek	průměr bez varianty nevím	medián	modus	nevím
Park s dominancí vzrostlých stromů	1,51	1	1	1
Fontána či jiný vodní prvek	1,72	1	1	1
Dětské hřiště vícegenerační	1,77	1	1	4
Kavárna/občerstvení	1,99	1	1	3
Altánky	2,09	1	1	4
Venkovní cvičební prvky pro dospělé a seniory	2,19	1	1	4
Multifunkční hřiště/ plácek pro míčové hry	2,22	1	1	8
Relaxační klidná zóna	2,24	1	1	5
Letní krytá scéna pro menší lokální akce	2,45	1	1	6
Pikniková louka	2,49	1	1	8
In-line dráha/okruh	2,72	2	1	9
Psí louka – oplocená	2,82	2	1	8
Prostor pro grilování	3,23	3	1	9
Vyhlídka	3,34	3	1	6
Lezecká stěna	3,37	2	1	12
Pétanque hřiště	3,39	2	1	14
Prostor pro skateboarding	3,40	3	1	12
Komunitní zahrada	4,03	3	9	19

Poptávka dle věku obyvatel Spořilova

Obecně se dá shrnout, že dotazník přinesl přesnější data v uzavřené otázce č. 11, kde mohli respondenti vybírat z předem připravených možností. Jejich asociace v otevřené otázce byly spíše asociací parku jako takového, ideálně typického příkladu. Pro respondenty se ukázalo jako poměrně komplikované v rámci krátkého řízeného rozhovoru generovat propracovanou představu o parku, který odpovídá přesně jejich potřebám. Nikoliv všichni respondenti byli vůbec seznámeni s plánem na zastřešení Spořilovské spojky, poprvé se tak o projektu dozvěděli až od tazatelů výzkumu. Zajímavé jsou proto především okrajové momenty odpovědí, které se jistým způsobem vymkly stereotypní představě o parkovém prostoru. Doporučujeme proto věnovat zvýšenou pozornost tabulkám 19 – 21, které testují konkrétní varianty návrhů.

Co by si přáli dospívající a mladí dospělí lidé od 15 do 29 let?

Výsledky otevřené otázky po poptávce (nápadech) na podobu parku, včetně funkčních prvků by se daly shrnout takto: v představě nejmladší kohorty občanů Spořilova by měl být **nový park především plný zeleně (cca 37 % odpovědí), doplněný dětským hřištěm (cca 30 % odpovědí), posezením (cca 20 % odpovědí), prostorem pro venčení psů (cca 20 % odpovědí), případně in-line bruslařskou dráhou.** Chybět by neměl ani občerstvovací bod v podobě kavárny či bufetu. Jen okrajově byla zmíněna poptávka po vodním prvku, koupání obecně, minigolfu či klidové zóně. Sportovní prvky byly respondenty obecně generovány spíše minimálně.

V reprezentativní uzavřené otázce (tabulka č. 19), kde mohli respondenti vybírat z předem nabízených možností, se ukázala velká shoda na většině navržených prvků. Jinými slovy, respondenti nedali jasnou preferenci jednomu z prvků, protože průměr možností je v tomto ohledu ovlivněn krajními hodnotami. Dá se shrnout, že mladí lidé přistupovali k možnosti nového parku s optimismem a jakékoliv řešení považují za přínosné.

Tabulka č. 19 – preference funkčních prvků u věkové skupiny 15 – 29 let.

Prvek	průměr bez varianty nevím	medián	modus	Nevím
Park s dominancí vzrostlých stromů	1,24	1	1	0
Pikniková louka	1,29	1	1	0
Dětské hřiště vícegenerační	1,32	1	1	0
Altánky	1,45	1	1	0
Letní krytá scéna pro menší lokální akce	1,49	1	1	1
Relaxační klidná zóna	1,51	1	1	1
Fontána či jiný vodní prvek	1,55	1	1	0
Psí louka – oplocená	1,67	1	1	5
Kavárna/občerstvení	1,76	1	1	0
Prostor pro grilování	1,76	1	1	0
Multifunkční hřiště/ plácek pro míčové hry	1,79	1	1	0
Venkovní cvičební prvky	1,95	1	1,5	0
Vyhlídky	1,98	1	1	0
Prostor pro skateboarding	2,08	1	2	1
In-line dráha/okruh	2,11	2	2	1
Pétanque hřiště	2,12	1	2	5
Komunitní zahrada	2,16	2	2	7
Lezecká stěna	2,19	2	2	2

Co by si přáli obyvatelé v produktivním věku od 30 do 64 let?

V otevřené otázce, kde mohli respondenti volně generovat své nápady na využití parku, se objevila prakticky totožná představa jako u věkové skupiny do 29 let. Existuje tedy jasná shoda na podobě parku u nejpočetnější skupiny obyvatel Spořilova. Jedná se ale o představu poměrně vágní, generovanou bez soustředěného zamýšlení. U statisticky významných shod se **park ukazuje jako plný zeleně (cca 50 % odpovědí), s variantou dětského hřiště (cca 20 % odpovědí), klidovou zónou (cca 20 % odpovědí), posezením a in-line bruslařskou dráhou (cca 10 % odpovědí každá odpověď)**. Marginálně se objevily požadavky po občerstvení, vodních prvcích, psí loučce, venkovním posilování, cyklostezce a obecně sportovních prvcích.

Ohledně výsledků v uzavřené otázce, která testovala předem definované prvky, se dá konstatovat zhruba toto - do úrovně průměru o hodnotě 2,0 se dá hovořit o vysoké míře shody na vhodnosti testovaných parkových prvků. Především hodnoty modusu a mediánu ukazují, že i když se průměr mění, tak drtivě

většina respondentů vyjadřuje přesvědčení o vhodnosti umístění většiny prvků v novém veřejném prostranství. Shrnutí v tabulce č. 20.

Tabulka č. 20 – preference funkčních prvků u věkové skupiny 30 – 64 let.

Prvek	průměr bez varianty nevím	medián	modus	nevím
Park s dominancí vzrostlých stromů	1,32	1	1	2
Dětské hřiště vícegenerační	1,36	1	1	4
Relaxační klidná zóna	1,45	1	1	8
Multifunkční hřiště/ plácek pro míčové hry	1,5	1	1	8
Fontána či jiný vodní prvek	1,54	1	1	1
Venkovní cvičební prvky	1,65	1	1	3
Kavárna/občerstvení	1,69	1	1	2
Letní krytá scéna pro menší lokální akce	1,77	1	1	7
Altánky	1,89	1	1	4
Pikniková louka	1,89	1	1	5
In-line dráha/okruh	1,97	1	2	1
Lezecká stěna	2,11	1	2	13
Pétanque hřiště	2,18	1	2	19
Psí louka – oplocená	2,3	1	2	10
Prostor pro grilování	2,36	1	2	12
Prostor pro skateboarding	2,53	1	3	12
Komunitní zahrada	2,58	4	3	15
Vyhlídka	2,61	4	3	15

Co by si přáli senioři ve věku 65 let a více?

Oproti předchozím dvěma skupinám obyvatel v produktivním věku by senioři preferovali především park s klidovou zónou a lavičkami. Celkový charakter parku dodává dostatek zeleně a malý občerstvovací servis. Takto si většina respondentů v této kategorii asociovala park. V jednotkách případů pak byly uvedeny nápady na procházkové korzo, místo pro venčení psů, dětské hřiště, vodní prvky, sportoviště, fitness park, kulturní akce atd.

Uzavřená baterie otázek ukázala, mimo potvrzení obecných představ z otevřené otázky, překvapení, kdy si mnoho seniorů přálo prvky, které spíše nesouvisí bezprostředně s jejich potřebami. Jedná se o variantu dětského hřiště. Naprosto jasně se ale ukazuje, že park si představují jako klidovou zónu s nabídkou pro klidné trávení volných chvil. Výsledky shrnuje tabulka č. 21. Až do průměru cca 2,0 se dá mluvit o dobré

shodě. V následujících odpovědích už se objevuje vysoká míra odpovědi nevím, dosahující až 10 % vzorku. To je možné považovat za minimálně nejednoznačný výsledek, spíše ale odmítavý.

Tabulka č. 21 - preference funkčních prvků u věkové skupiny 65 let a více.

prvek	průměr bez varianty nevím	medián	modus	nevím
Park s dominancí vzrostlých stromů	1,35	1	1	3
Dětské hřiště vícegenerační	1,47	1	1	7
Fontána či jiný vodní prvek	1,57	1	1	4
Letní krytá scéna pro menší lokální akce	1,75	1	1	12
Kavárna/občerstvení	1,8	1	1	5
Venkovní cvičební prvky	1,84	1	1	9
Multifunkční hřiště/ plácek pro míčové hry	1,85	1	1	7
Pétanque hřiště	1,89	1	2	15
Altánky	1,91	1	2	4
Relaxační klidná zóna	1,92	1	1	8
Psí louka – oplocená	2,04	1	1	7
In-line dráha/okruh	2,18	1	2	16
Pikniková louka	2,2	1	2	14
Vyhlídky	2,63	4	3	11
Lezecká stěna	2,7	4	3	20
Komunitní zahrada	2,78	4	3	27
Prostor pro skateboarding	2,86	4	3	17

Srovnání preference poptávky u lidí bydlících v rodinných domech a bytech

Složení vzorku obyvatel pro dotazníkové šetření kopírovalo rozdělení populace sledovaného území i z hlediska typu obydlí. Rozlohou menší sídliště Spořilov II. má dvojnásobný počet obyvatel než starý Spořilov včetně sídliště Spořilov I. Téměř tři čtvrtiny obyvatel tak bydlí v bytových domech. Naproti tomu zbývající populace obyvatel rodinných domů má zpravidla k dispozici vlastní zahradu, kterou může využívat k volnočasové rekreaci.

Z vyhodnocení otázky č. 10 odděleně pro obyvatele domů a bytů vyplynula následující zjištění. Pro obyvatele vilové čtvrti je zeleň (stromy, trávníky, keře, výsadba květin apod.) velmi podstatnou hodnotou. Jako nezbytnou součást plánovaného parku ji uvedlo 40 % respondentů. Pro obyvatele bytových domů je zeleň obdobně jednou z priorit (30,14 %), a to společně s lavičkami, lehátky (32,88 %) a dětskými hřišti (30,14 %). Tito respondenti často k odpovědím dodávali, že by si uvedené prvky v budoucím parku představovali v podobě, v jaké jsou dnes dostupné na Roztylském náměstí, které je pro mnoho obyvatel sídliště jakýmsi „místním ideálem“ upravené volnočasové plochy.

Dětská hřiště (18 %) a lavičky (14 %) jsou po zeleni dalšími, byť relativně méně důležitými prioritami i pro obyvatele rodinných domů. Park jako zóna klidu k pohodlnému procházení a odpočinku je pak „společným jmenovatelem“ obou skupin obyvatel (14 % uvedených odpovědí u respondentů z rodinných domů, respektive 17,81 % u obyvatel bytových domů). Obě skupiny obyvatel by do plánovaného parku také umístili kavárnu či stánek s občerstvením, vodní prvky (rybník, fontány, brouzdaliště či kašnu) a oplocený psí výběh.

Poptávka po volnočasové infrastruktuře u lidí s jedním a více závislých dětí v domácnosti v porovnání s lidmi bez dětí v domácnosti

Celkový počet domácnosti byl 112 bez přítomnosti závislého dítěte, vůči 86 domácnostem s jedním a více dětmi.

Na otevřenou otázku, co by dotazovaní v parku rádi našli, bylo, bez významných rozdílů mezi studovanými skupinami, nejčastěji uváděno vybavení pro děti, zeleň, park, stromy, a lavičky. V menší míře, ale opět vyrovnaně, požadují obě skupiny místo **pro sportovní vyžití** a **místo k posezení** (6-7 %). Zajímavé je, že **dětské vybavení** (dětské hřiště, dětské sportovní hřiště nebo blíže nespecifikovaný prostor pro děti...) je poptáván 35 % obyvatel bez dětí na rozdíl od 27 % obyvatel s dětmi.

Obyvatelé žijící v domácnosti bez závislých dětí ve srovnání s obyvateli s dětmi vyžadují ve větší míře **prostor pro psy** (9 % ku 5 %), **kavárnu** (6 % ku 3 %) a **prostor pro procházky** (5 % ku 1 %). Čtrnáct procent obyvatel s dětmi naopak požaduje **vodní prvek** (blíže nespecifikovaný, popř. fontánu nebo pítka) ve srovnání se 4 % respondentů z domácností bez dětí. Obyvatelé s dětmi dále poptávají **in-line dráhu** (9 % na rozdíl od 4 %). Ne příliš významný počet obyvatel žijících v domácnosti bez dětí poptává místo pro

společenské akce a ne příliš významný počet obyvatel s dětmi poptávají hospodu nebo kiosek, kde lze zakoupit pivo (v obou případech 3 %).

Vhodné a spíše vhodné funkční využití parku – dle předdefinovaných návrhů

Ze strany obyvatel žijících v domácnosti bez dětí je za zcela vhodné funkční využití parku považováno umístění „**přírodního**“ parku (75 %), **dětských hřišť** (68 %) a **vodního prvku** – fontány nebo pítka (67 %). Více než polovinou dotázaných jsou dále považovány za vhodné **relaxační zóna, kavárna, multifunkční hřiště sportovního charakteru, venkovní fitness a altánky**. Za vhodné a spíše vhodné je kromě výše vyjmenovaných považována ještě **letní krytá scéna pro menší a lokální akce** (67%), místo pro piknik, oplocená psí louka a in-line dráha (vše více než 50 %).

Ze strany obyvatel s dětmi je za zcela vhodné považováno umístění „**přírodního**“ parku (85 %), **umístění dětského** (78 %) a **multifunkčního hřiště sportovního charakteru** (70 %). Dále je považováno za vhodné umístění **kavárny, vodního prvku, relaxační zóny** (vše 67 %) a více než polovina dotázaných považuje za vhodné umístit **venkovní fitness a piknikovou louku**. Výrazněji se v kategorii vhodné a spíše vhodné projevuje – mimo výše zmíněné - umístění **letní kryté scény pro menší a lokální akce, in-line dráhy, umístění altánků** (73-74 %) a **umělé lezecké stěny** (64 %).

Zcela nevhodné a spíše nevhodné – předdefinované návrhy

Za zcela nevhodné považují obyvatelé žijící v domácnosti bez dětí umístění **vyhlídky a prostoru pro grilování** (30 %), **skateparku** (26 %) a **lezecká stěny** (25 %). V kategorii „zcela nevhodné a spíše nevhodné“ se přidávají ještě umístění **komunitních zahrad** (35 %), **in-line dráhy** (28 %), kde je často zpochybňována její využitelnost na svažitém terénu, **pikniková louka** (27 %) a **pétanquové hřiště** (25 %). Největší počet dotázaných se zdržel odpovědi (nevěděl nebo se ho nabízená položka netýkala) v případě umístění komunitních zahrad (28 %) umělé lezecké stěny, skateparku, prostoru pro grilování a pétanquového hřiště.

Obyvatelé s dětmi se nejvíce vymezují vůči umístění **komunitních zahrad** (28 %), **psí louce** a **skateparku** (oboje 24 %). Dále nesouhlasí s umístěním **vyhlídky** (23 %) a **prostoru pro grilování** (22 %). Největší počet dotázaných se zdržel odpovědi v případě umístění komunitních zahrad a pétanquového hřiště.

Porovnání skupin

Jak již bylo řečeno výše, nejvíce poptávané funkční využití parku (vybavení pro děti, zeleň, park, stromy a lavičky) je totožné mezi oběma dotazovanými skupinami. Dotazovaní s dětmi obecně považují větší množství nabízených položek za vhodné nebo spíše vhodné. Jedná se zejména o dětské a sportovní aktivity: **dětská hřiště** (o 7 % více), **in--line bruslení** (o 18 %), **multifunkční sportovní hřiště** (o 14 %), **prostor pro grilování** (o 23 %), **umělou lezeckou stěnu** (o 25 %) a **piknikovou louku** (o 12 %) a **kavárnu** (o 11 % více). Naopak lidé žijící v domácnosti bez závislých dětí považují ve větší míře za vhodné nebo spíše vhodné umístění relaxačních a odpočinkových prvků - **pétanquového hřiště** (o 9 %), **vodního prvku** (o 10 %) a **venkovního fitnessu** (o 7 %) - tato skupina zároveň fitness odmítá více než skupina s dětmi. Požadavek umístění vodního prvku obyvatel žijících v domácnosti bez dětí je vyšší než u obyvatel s dětmi, nicméně v otevřené části otázky tento požadavek vzešel zejména ze strany obyvatel s dětmi.

Na druhé straně skupina lidí žijících v domácnosti bez závislých dětí je obecně „kritičtější“ k nabízeným variantám funkčního vybavení parku, a to jak ve srovnání s druhou skupinou, tak i ve srovnání jejich odpovědí „vhodné a spíše vhodné“ a „nevhodné a spíše nevhodné“ (u lidí žijících v domácnosti bez závislého dítěte jsou odpovědi vyrovnanější). Obě skupiny se nejvíce vymezují vůči umístění **skateparku, vyhlídky, prostoru pro grilování, oplocené psí louce a komunitním zahradám**. Skatepark je činnost, s kterou se mnoho obyvatel, zejména starších, neztotožňuje, a proto ji odmítá. Vyhlídka připadá v místě Spořilovské spojky mnoha dotazovaným zbytečná. Přítomnost psů v parku je obecně kontroverzní téma. V obou skupinách je necelá třetina dotázaných spíše proti. Prostor pro grilování je obvykle považován za rušivý vzhledem k možnosti shromažďování lidí a produkce hluku v nočních hodinách (myšlenka vzniku piknikové louky je přijímána pozitivněji). Komunitní zahrada je položka, která je považována téměř shodným množstvím obyvatel obou skupin za „vhodnou nebo spíše vhodnou“ a zároveň za „nevhodnou nebo spíše nevhodnou“.

Největší rozdíly v počtu odpovědí „nevhodný“ nebo „spíše nevhodný“ u lidí žijících v domácnosti bez závislého dítěte obyvatel a obyvatel s dětmi (tzv. obyvatelům žijících v domácnostech bez dětí náleží vždy vyšší počet) existují u **lezecké stěny** (o 11 %), **prostoru pro grilování** (o 10 %) **kavárně, sportovnímu multifunkčnímu hřišti** (9 %) – odpovídá to výše zmíněným preferencím skupiny s dětmi.

Koresponduje reálné trávení volného času s požadavkem na funkční prvky v novém parku?

Porovnáním dvou baterií otázek zjišťujeme, zda reálné trávení volného času obyvatel Spořilova odpovídá jimi poptávaným aktivitám. U otázky po způsobu trávení volného času respondenti mohli jmenovat více odpovědí. V baterii otázek týkajících se poptávaných volnočasových aktivit, které mohou vzniknout v parku nad Spořilovskou, odpovídali pomocí škály vhodnosti nabízených aktivit: vhodná – spíše vhodná – spíše nevhodná – nevhodná. V obou případech se respondenti mohli zdržet odpovědi/odpovědět nevím, nedokážu posoudit.

Vycházíme z hypotézy, podle níž lze předpokládat korespondenci mezi určitými potřebami trávení volného času a prvky, které tento způsob trávení volného času umožňují či usnadňují. Jedná se např. o vazbu mezi skupinou trávící volný čas sportem a požadavkem parku, venkovního fitness, in-line dráhy, lezecké stěny nebo multifunkčního sportovního hřiště. Lze předpokládat, že obyvatelé trávící čas kulturou budou pozitivně hodnotit návrh umístění kavárny nebo letní kryté scény. Rodinně založení lidé zase mohou vyhledávat dětská hřiště, multifunkční sportovní hřiště, relaxační zónu nebo park a podobně.

Všechny kategorie respondentů bez větších rozdílů považují za vhodné a spíše vhodné pojetí nového parku jako park se vzrostlými stromy, jeho vybavení zařízeními pro děti, vodním prvkem, kavárnou, sportovním hřištěm nebo obecně relaxačním místem.

Zajímavým zjištěním jsou odchylky od předpokládaných vztahů mezi porovnávanými skupinami výsledků. Obyvatelé, kteří uvádějí, že tráví svůj volný čas **sportem**, by rádi viděli v novém parku fitness, jiné skupiny obyvatel je ale v zájmu o fitness převyšují (skup. trávící čas mimo Prahu -79 % nebo nákupy – 87 % ku 75 %). Také poptávka po in-line dráze a lezecké stěně (62 % a 55 %) vychází překvapivě nejvíce od skupiny, která tráví volný čas kulturním vyžitím (68 % a 58 %). Lezeckou stěnu dále víc než sportovní skupina poptávají lidé trávící čas mimo Prahu (58 %), nákupy (59 %) nebo procházkami (57 %).

Skupina lidí, která uvádí, že tráví **volný čas v restauračních zařízeních**, poptává umístění kavárny méně často než všechny ostatní skupiny (68 % ku 80 %).

Skupina lidí, kteří uvádějí, že tráví **čas s rodinou**, patří mezi respondenty, kteří v souladu s našimi předpoklady nejvíce poptávají vytvoření parku se vzrostlými stromy. Na druhé straně procento těch z nich, kteří by rádi v parku našli dětské hřiště, je sice vysoké (83 %), ale zároveň patří, v porovnání s ostatními skupinami, k nejnižším.

Kulturní skupina kromě výše zmíněného zájmu o sport potvrzuje svoji kulturní zálibu v podpoře vzniku komunitních zahrad v parku (40 % oproti ostatním skupinám, které jsou pod 40 %) a poměrně vysokým počtem příznivců letní scény určené pro lokální akce (71 %).

Majitelé psů patří k těm, kteří jsou po lidech trávících čas v restauračních zařízeních (52 %) a mimo Prahu (30 %) nejvíce proti vytvoření oplocené psí louky (29 %).

Analýza neukazuje zásadní rozpory v představách o tom, jak by měl být navržený park funkčně využit a tím, jak lidé v současné době tráví svůj volný čas. Lze ale konstatovat, že některé skupiny překvapivě preferují aktivity, které nesouvisí s jejich současnými preferencemi, více než respondenti, u kterých by se to dalo očekávat.

Spokojenost s propojením a bezpečností propojení starého a nového Spořilova přes Spořilovskou spojku

Dvě části Spořilova jsou přes Spořilovskou spojku propojeny pro chodce na čtyřech místech. K pěšímu přechodu lze použít podchod pod Spořilovskou ulicí na jižní a severní straně Spořilovské ulice, chodníky Hlavní ulice a lávku mezi poliklinikou a autobusovou zastávkou v Senohrabské ulici. Každé propojení je specifické a spokojenost a bezpečnost s jednotlivými místy se různí. V dotazníku byly odděleně testovány:

- spokojenost s možností pěšího propojení mezi starým a novým Spořilovem a
- bezpečnost všech druhů pěšího propojení mezi starým a novým Spořilovem.

Spokojenost s propojením obou částí Spořilova (odpověď „spokojen“ a „spíše spokojen“) vyjádřilo celkem 60 % všech obyvatel, nespokojenost 25 %. Za bezpečné považuje propojení 47 % obyvatel a za nebezpečné (odpověď „nebezpečné“ a „spíše nebezpečné“) 38 % všech obyvatel. Zbylí obyvatelé se nedokázali k situaci vyjádřit. Rozdíly ve vnímání propojení mezi obyvateli starého a nového Spořilova jsou zcela minimální a zhruba odpovídají výše uvedeným datům.

Tabulka č. 22 - Spokojenost s pěším propojením přes Spořilovskou spojku u obyvatel nového Spořilova.

hodnocení	%
velmi spokojen/a	22
spíše spokojen/a	40
spíše nespokojen/a	15
velmi nespokojen/a	10
nevím	13

Tabulka č. 23 - Spokojenost s pěším propojením přes Spořilovskou spojku u obyvatel starého Spořilova.

hodnocení	%
velmi spokojen/a	39
spíše spokojen/a	22
spíše nespokojen/a	20
velmi nespokojen/a	6

Ženy jsou celkově s propojením obou částí Spořilova spokojenější než muži (65 % žen je s propojením spokojeno k 57 % mužů), na druhé straně je považují za méně bezpečné než muži (49 % žen považuje propojení za nebezpečné vůči 28 % mužů).

Mezi jednotlivými věkovými skupinami neexistují významnější rozdíly. Nejméně spokojena s propojením je věková skupina 20-39 (55 % je spokojeno a 31 % nespokojeno) a zároveň jej, ve srovnání s ostatními skupinami považuje za nejméně bezpečné (45 % se cítí bezpečně a 42 % nebezpečně). **Nejčastěji vyskytující se odpovědí je „spíše spokojen“.** Věkové skupiny 40-64 a 65+ jsou ze dvou třetin s propojením spokojeny (69 % a 63 %) a zhruba z jedné pětiny nespokojeni (22 % a 24 %). Během přecházení se cítí o něco bezpečněji než nejmladší věková skupina (47 % a 53 %).

Tabulka č. 24 - Spokojenost s bezpečností pěšího propojením přes Spořilovskou spojku u obyvatel nového Spořilova.

hodnocení	%
velmi spokojen/a	25
spíše spokojen/a	23
spíše nespokojen/a	32
velmi nespokojen/a	7
nevím	13

Tabulka č. 25 - Spokojenost s bezpečností pěšího propojením přes Spořilovskou spojku u obyvatel starého Spořilova.

hodnocení	%
velmi spokojen/a	22
spíše spokojen/a	28
spíše nespokojen/a	30
velmi nespokojen/a	11
nevím	9

Závěr a doporučení

Cílem dotazníkového šetření bylo připravit inspirativní podklad pro pokračující diskusi o funkční náplni nového parku nad zastřešenou Spořilovskou spojkou. Na vzorku 200 obyvatel, kteří byli vybraní náhodně dle kvótního výběru respektujícího věkové rozvrstvení v populaci Spořilova, byl na jaře proveden terénní sběr. Byly testovány jak nápady vyplývající z participativního setkání z února 2017, tak některé hypotézy, které formuloval mezioborový tým.

Předně se ukázalo, že povědomí o plánované transformaci území je vysoké. Respondenti ve většině věděli, že Spořilovská spojka projde proměnou, netušili však kdy a za jakých okolností. Výzkum nabídl všem skupinám místních obyvatel, aby promluvili do jeho výsledků. Vznikl tak reprezentativní výzkum, který respektuje zastoupení obyvatel dle věku v populaci Spořilova. Nikoliv všechny skupiny zastoupené ve výzkumu budou skupinami cílovými. Finální tvorba parku by měla zohlednit nejen reprezentativní názor obyvatel, ale reflektovat také současné trendy a pružně reagovat na poptávku doby.

Potvrdil se především fakt, že parková úprava je pro prostor v nadzemní části zastřešené Spořilovské spojky žádoucí. Svědčí o tom například výčet hlavních nevýhod bydlení na Spořilově, kde se jenom potvrdilo známé zjištění, že kapacitní doprava (nejen) na Spořilovské spojce je zatěžujícím faktorem místního života. Ukázalo se ovšem také to, že respondenti byli dotazem tazatele na ulici poměrně zaskočení, a generování bezprostředních nápadů přineslo mnoho stereotypních představ o podobě parkového prostoru. Inspirativní jsou v tomto smyslu také marginální odpovědi, které ale často vyvěraly z unikátní potřeby respondenta, tedy nebyly reprezentativní.

Parková úprava by měla být doplněna především o herní prvky pro předškolní a školní děti. Různé obdoby dětského hřiště byly nejčastější asociací jak v otevřených otázkách, kde lidé nabízeli své bezprostřední nápady, tak v otázkách uzavřených, kde mohli hodnotit předdefinované návrhy. V mnoha ohledech se potvrdilo, že respondenti neřešili ani tak vlastní potřeby, jako se spíše snažili navrhnout ideálně typickou představu parku, který by sloužil celku místní společnosti. Dětské prvky tak byly často doprovázeny důrazem na zeleň v nejrůznějších variantách. Většinově by se proto mohlo jednat o podobu spíše anglického parku s vodními prvky.

Celkově byla zdůrazněna rovina relaxačního místa, které spíše než aktivní vyžití a sport umožní společenské setkávání v menších i větších skupinkách. Překvapivě nízko se umístil prostor určený pro grilování, naopak vysoko se umístil požadavek po otevřeném relaxačním prostoru typu piknikové louky, kde se dá, při srovnání s aktivitami občanů v ostatních pražských parcích, grilování v teplých měsících předpokládat. Z výsledků je vidět, že střední část hodnocení je jednou z nejzajímavějších částí, jelikož už není ovlivněna stereotypní představou parku (generovanou všemi lidmi, i těmi co do parků nechodí), ale ještě není ovlivněna jasným odmítnutím některých prvků (z neznalosti či obav před narušováním veřejného pořádku a klidu).

Obecně se dá konstatovat, že s možnostmi volnočasové infrastruktury na Spořilově je většina respondentů spokojena. Možnosti pro trávení volného času se nikde nedostaly do skupiny definovaných negativ či slabých stránek oblasti. Jako pozitivní příklady veřejného prostoru byly mnohokrát zmiňovány možnosti Roztylského náměstí či sportovního a rekreačního areálu kolem Hamerského rybníka. Každý z nich má jinou funkci. Zatímco Roztylské náměstí je spíše příkladem prostoru pro společenské setkávání,

tak Hamr se pojí se sportem. Kladně je vnímán dostatek zeleně a městské přírody v celém okolí Spořilova, stejně jako v jeho nitru. Dvě třetiny populace Spořilova žijí v některém ze sídlištních celků. Tato populace vykazuje vysokou míru trávení volného času mimo své bydliště, či zcela mimo Prahu. Tento jev nepřekvapí, i ostatní pražská sídliště mají tuto míru nadprůměrně vysokou.

S přihlédnutím k celkovým výsledkům se proto dá konstatovat, že nový park nad zastřešenou Spořilovskou spojkou bude v první řadě eliminovat negativní rušivé vlivy v podobě kapacitní automobilové dopravy, a v druhé nabídne spíše zvýšení standardu bydlení na Spořilově. V každém případě nenapravuje zásadní deficit volnočasové infrastruktury v této části města - volného prostoru pro sport a relaxaci nabízí Spořilov dost, a jeho obyvatelé se na tom shodují. Očekávaná výstavba parku tak bude možností, jak nabídnout Spořilovu něco nového, unikátního. Tento trend by bylo žádoucí podchytit ještě v rámci demografické prognózy, která by konkrétněji naznačila, jací konzumenti veřejného prostoru budou tuto lokalitu obývat v době jeho zprovoznění.

Za zaznamenání stojí také poptávka čtvrtiny respondentů po dostatku laviček a doplňkového parkového mobiliáře. Lavičky jsou obecně z veřejného prostoru spíše odstraňovány, v okolních parkových areálech ale fungují. Přínosné bylo také srovnání s Roztylským parkem, kterému by měla být věnována pozornost. Respondenti nedefinovali konkrétní funkce, které by se shodovaly s nabídkou tohoto parku – tedy kombinace volného parkového prostoru, sportovních hřišť a občerstvení (kavárny, cukrárny) – v mnoha úrovních ho ale respondenti považovali za pozitivní příklad parku, který nabízí něco navíc.

Konkrétní zjištění jsou obsaženy v jednotlivých kapitolách, z nichž některé jsou spíše námětem k přemýšlení pro další participaci s občany. Nejjasnější specifickou představu měli lidé se středním vzděláním v produktivním věku. Dotazníkové šetření věnovalo pouze malý prostor lidem dospívajícím, jelikož jsou celkově v populaci zastoupeni velmi málo. Na výsledném návrhu se naopak podílel vysoký počet seniorů, kterých na Spořilově žije nadprůměrné množství v porovnání s celoměstským průměrem. Je ovšem otázkou, do jaké míry by měl nový park řešit právě potřeby této skupiny obyvatel. Jak vyplývá například z kapitoly věnující se korespondenci skutečného trávení volného času a poptávaných aktivit v parku, ne vždy respondenti reflektovali své vlastní potřeby. Nový park nad zastřešenou Spořilovskou spojkou je jistě téma, které přesahuje samotný Spořilov. Pokud bude navržen kvalitně, pak se dá předpokládat, že si sem najde cestu i mnoho obyvatel Michle (kde funkční parkový prostor chybí zcela), Záběhlic, Prahy 11 a dalších částí Prahy 4.

Přílohy

Příloha č. 1 – Náhled dotazníku

Potenciál využití parkové plochy nad těžkým zastřešením spořilovské spojky.

Tazatel

Datum

Cílem projektu je zjistit možnou poptávku obyvatel Spořilova na volnočasové vybavení nového parku na těžkém zastřešení Spořilovské spojky. Zde by měl vyrůst nový parkový prostor o výměře více než 4 hektarů s nabídkou nových možností pro trávení volného času.

SEKCE I. - SCREENING

1. Bydlíte v Praze na Spořilově?

Jedna odpověď

Ano	1
Ne	2

Ukončete rozhovor

2. V jaké části Spořilova bydlíte?

Jedna odpověď

Spořilov I. sídliště	1
starý Spořilov – vilová zástavba	2
Spořilov II – sídliště	3

3. Kolik let bydlíte na Spořilově? *Vypište*

--	--

4. Jaké jsou podle Vás hlavní výhody Spořilova?

Vypište

.....

.....

.....

5. A jaké jsou podle Vás hlavní NEvýhody Spořilova?

Vypište

.....

.....

SEKCE II. – DEFICITY REKREAČNÍCH MOŽNOST

6. Jakým způsobem nejčastěji trávíte svůj volný čas?

(NENABÍZET, VOLNÁ ODPOVĚĎ – MOŽNO OZNAČIT VÍCE ODPOVĚDÍ)

Domácími aktivitami	1
Kultura	2
Mimo Prahu	3
Nakupování	4
Procházky	5
Restaurační podniky	6
Rodina	7
Sport	8
Nevím, nedokážu posoudit (NENABÍZET)	9
Jinak (vypište)	

7. Pokud NEtrávíte svůj volný čas doma, jaká místa si nejčastěji vybíráte k relaxaci?

(vypište) .....

8. Jste spokojen/a s možnostmi trávení volného času na Spořilově a v jeho okolí?

Jedna odpověď

Velmi spokojen/a	1
Spíše spokojen/a	2
Spíše nespokojen/a	3
Velmi nespokojen/a	4
Nevím, nedokážu posoudit (NENABÍZET)	9

9. Co Vám na Spořilově a v jeho okolí z hlediska možností trávení volného času nejvíce chybí?

(vypište) .....

SEKCE III – FUNKČNÍ NÁPLŇ NOVÉHO PARKU

Spořilovská spojka bude od severní po jižní část kompletně zakryta takzvaným „těžkým zastřešením“. Toto zastřešení umožní vytvořit nový park s rozličnou paletou funkčních prvků pro pohyb a relaxaci (nabídnout vizualizaci zastřešení na samostatném materiálu).

10. Co by v novém parku nad zastřešenou Spořilovskou z hlediska funkčních prvků pro volnočasové využití nemělo chybět? Co byste tam rád/a našel/našla?

Vypište

.....

.....

11. Pojdme se nyní zaměřit na možné využití parku. Budu se vás ptát na různé funkční prvky pro volnočasové aktivity. Řekněte mi prosím, jak Vám připadají pro tento park vhodné.

V každém řádku jedna odpověď

1	Zcela vhodné
2	Spíše vhodné
3	Spíše NEvhodné
4	Zcela NEvhodné
9	Neví, nevyužívá, nepotřebuje (NENABÍZET)

a.	Altánky	1	2	3	4	9
b.	dětské hřiště vícegenerační	1	2	3	4	9
c.	venkovní cvičební prvky pro dospělé a seniory	1	2	3	4	9
d.	fontána či jiný vodní prvek	1	2	3	4	9
e.	in-line dráha/okruh	1	2	3	4	9
f.	kavárna/občerstvení	1	2	3	4	9
g.	komunitní zahrada	1	2	3	4	9
h.	lezecká stěna	1	2	3	4	9
i.	multifunkční hřiště/ plácek pro míčové hry	1	2	3	4	9
j.	park s dominancí vzrostlých stromů	1	2	3	4	9
k.	pétanque hřiště	1	2	3	4	9
l.	pikniková louka	1	2	3	4	9
m.	psí louka – oplocená	1	2	3	4	9
n.	relaxační klidná zóna	1	2	3	4	9
o.	prostor pro skateboarding	1	2	3	4	9
p.	letní krytá scéna pro menší lokální akce	1	2	3	4	9
q.	Vyhlídky	1	2	3	4	9
r.	prostor pro grilování	1	2	3	4	9
s.	Něco jiného, vypište:					

SEKCE IV – PROPOJENÍ SPOŘILOVA SKRZE PARK

12. Jak jste spokojen se současným pěším propojením mezi starým a novým Spořilovem přes Spořilovskou spojku?

Velmi spokojen/a	1
Spíše spokojen/a	2
Spíše nespokojen/a	3
Velmi nespokojen/a	4
Nevím, nedokážu posoudit (NENABÍZET)	9

13. Považujete současné možnosti pěšího propojení mezi starým a novým Spořilovem přes Spořilovskou spojku za bezpečné?

Určitě ano	1
Spíše ano	2
Spíše ne	3
Určitě ne	4
Nevím	9

SEKCE IV – STATISTICKÉ ÚDAJE O OBYVATELSTVU

14. V jakém typu bytu/domu bydlíte?

Jedna odpověď

Byt:	Byt v os. vlastnictví, kde jste vlastník či spoluvlastník	1
	Obecní byt	2
	Družstevní byt	3
	Pronajatý byt od soukromého majitele/družstva	4
Dům:	Rodinný dům v osobním vlastnictví	5
	Pronajatý rodinný dům od majitele	6

15. Jaký je Váš rodinný stav?

Jedna odpověď

Svobodný/á žijící s partnerem	1
Svobodný/á žijící bez partnera	2
Ženatý/vdaná	3
Rozvedený/á	4
Ovdovělý/á	5
V registrovaném partnerství	6

16. Kolik je ve Vaší domácnosti celkem osob včetně Vás?

Vypište

POČET OSOB CELKEM:	
Z TOHO ekonomicky činných (včetně seniorů):	
Z TOHO závislých dětí:	

17. Kolik je Vám let?

<input type="text"/>	<input type="text"/>
----------------------	----------------------

18. Jaké je Vaše nejvyšší ukončené vzdělání?

Jedna odpověď

Základní (i neukončené)	1
Vyučen/a, střední bez maturity	2
Úplné střední s maturitou	3
Vyšší odborná škola (DIS)	4
Vysokoškolské	5

19. Pohlaví dotázaného

Muž

Žena